

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש

על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

לחבון דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה כגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - כי תצא רע"ט

קום רועה הנאמן, קח אבן זו בידך, שנאמר בה (זכריה ג) על אבן אחת שבקעה עינים, לשבר קלפת האגוז. שהרי כמה רועים פרנסי הדור התבוננו על האבן הזאת, שהיא סלע שלף להוציא מים משם, שכלה שלף מעינו החכמה בסלע הזה, שנביעתו בתורה בסודות נסתרים אין סוף, ועליה נאמר (איוב כח) והחכמה מאין תמצא.

וכל תקופה שלתם להעביר את הקלפה שלמעלה, וכשפוגעים לקלפה השנייה, שהיא חזקה, היא קשה להם, ומביא בה כל ימיהם בלם בלשונם, שהיא חזקה כמו פטישים, ואין להם רשות להוציא ממנה מים, אלא הטפות הללו שיצאו על ידך בזמן שנאמר בה (במדבר כ) ונד את הסלע במטחו פעמים, ובמכה השנייה יצאו הטפות הללו, ואלו הם רמזים של חכמה, רמזים של קבלה, שהם בהגינה, ושאר המשיניות, ומהאבן הזאת אין מי שיצא חכמה, שהיא מבפנים, שאין לה סוף, (שהוא המה מבפנים) חיון מופך, שנאמר בך הלכה למשה מסיני.

פתח רועה הנאמן ואמר, סבא סבא, יש סלע ויש סלע, יש אבן ויש אבן, יש אבן של שם של יהו"ה, ועליה נאמר (דניאל ב) והאבן שהקתה את הצלם נעשית להר גדול. ויש אבן שהיא (ויקרא כו) אבן משפית, שאין שם נביעת מי החכמה ולא דבור.

אלא אבן שהיא סלע של משה, עליה נאמר (במדבר כ) ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו, שהיא בת קול, ולא תלוי בה אלא דבור ופיוס. אכל שפחה סלע אחר, שנקראה (קלפה) משנה נקבה של עבד נער. עליה נאמר, (משלי כט) בדברים לא יוסר עבד, אלא שפמים ומשפרים ממנה כמה פסקות, ומקלטים אותם, ונקראו לקוטות, ועל שמוקלטים אותם נקראו לקוטות, בלי נביעת חכמה וקבלה.

אכל סלע שלי היא בת הפלך, בשבילה נאמר ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו, בדבור ופיוס, כמו בת הפלך. ומשום שהפיתיה בה, לקיטי עליה, ונגזר עלינו מות. שמי שמסרב לפלחה, חיב מיתה. כל שפן למי שמפכה את בת הפלך, ולכן נגזר עלי שלא אכנס לארץ ישראל, ואני קבור בארץ נכריה ונעברה מפני. ונאמר (שמואל ב כג) ויגר אליו בשבט, והשבט הזה הוא אחד מן השבטים שלי, שאני עתיד לרדת לשם להיות עם ישראל בגלות, והכל נרמז, ובמקום אחר פרשוה חכמי המשנה.

שבית המקדש ושם המשיח נקרא בשם יהו"ה. וזה ארבע פני אדם, והם שבט לוי, הם יצאו מזהות שהם שאר השבטים, ונכנסו בחלקו של אדם, שהם ארבע פנים שלו. ומשה הוא אדם בדמות של אותו אדם הראשון שלמעלה. (משלי ל) מה שמו ומה שם בנו. ומשום זה בתינים ולויים, מונם על ידי שהפלך אוכל בשלחן, ושאר חילות הפלך, לכל אחד נותנים לו לאכל בבית מושבו. ורועה הנאמן הוא כמו בן הפלך, קרוב לפלך יותר מאלו שאוכלים לשלחנו, שאין מי שמתקרב לפלך מכל בני הפלכות כמו בנו.

קם המנוחה הקדושה ואמר, סבא סבא, בדברים שלף נודע מי אתה, אתה הוא אדם הראשון, מה שמו, נאמר עליך. מה שם בנו, נאמר על

קום רע"ט מהימנא, טול אבנא דא בידך, דאתמר בה, (זכריה ג) על אבן אחת שבקעה עינים. לתברא קליפין דאגוזא, דהא כמה רועים פרנסי דרא, אתבנשו על האי אבנא, דאיהי סלע דילך, לאפקא מיא מתמן, דכלה דילך מעינו החכמה. בהאי סלע, הנביעה דילה באורייתא, ברין סתימון לית סוף. ועלה אתמר, (איוב כח) והחכמה מאין תמצא.

וכל תקופה דלחון לאעברא קליפה דלעילא, וכד מוט לקליפה תניינא, דאיהי תקופה, איהי קשיא לון, ומחאן בה כל יומיהון בלחון, בלישנהון דאינון תקופין בפטישין, ולית לון רשו לאפקא מינה מיא. אלא אלון טפין דנפקין על ידך, בזמנא דאתמר בה, (במדבר כ) ונד את הסלע במטחו פעמים, ובמחאה תניינא נפקי אלון טפין. ואלון אינון רמיוון דחכמה, רמיוון דקבלה, דאינון בהגינה, ושאר מתניתין. והאי אבן לית מאן דאפיק מינה חכמה, דאיהי מלגנא, דלית לה סוף, (דאיהו מוחא מלגנא) בר אנך, דאתמר בך הלכה למשה מסיני.

פתח רע"ט מהימנא ואמר, סבא סבא, אית סלע, ואית סלע, אית אבן, ואית אבן. אית אבן דשמו דיהו"ה, עלה אתמר (דניאל יב) ואבנא די מחת לצלמא חות לטור רב. ואית אבן דאיהי (ויקרא כו) אבן משפית, דלית תמן נביעו מיא דחכמתא, ולא דבור.

אלא אבן דאיהי (חסר) סלע, דמשה, עלה אתמר (במדבר כ) ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו. דאיהי בת קול ולא תלוי בה אלא דבור ופיוס. אכל שפחה, סלע אחר, דאתקריאת (קליפה) משנה. נוקבא דעבד נער. עלה אתמר, (משלי כט) בדברים לא יוסר עבד, אלא דמחאן ומתברין מינה כמה פסקות, ולקטין לון, ואתקרון לקוטות. ועל דמלקטין לון, אתקריאו לקוטות, בלא נביעו דחכמה וקבלה.

אכל סלע דילי, איהי ברמא דמלכא, בגינה אתמר, ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו, בדבור ופיוס, בכרתא דמלכא. ובגין דמחינא בה, לחינא עליה, ואתגזר עלנא מותא. דמאן דמסרב למטרוניתא, חיב מיתה. כל שפן מאן דמחא לכרתיה דמלכא, ובגין דא אתגזר עלי, ולא איטעל לארעא דישראל, ואנא קבור בארעא נוקבא, ואתעברת מיני. ואתמר, (שמואל ב כג) ויגר אליו בשבט. והאי שבט, איהו חד משבטיא דילי, דאנא עתיד לנחמא תמן למחוי עם ישראל בגלותא, וכלא אתרמיני, ובאתר אחרא אוקמוה מארי מתניתין. (חסר)

דבי מקדשא, ושמו דמשיח, אתקריאו בשם יוד. ודא ארבע אנפי אדם, ואינון דשבטא דלוי, אינון נפקו מחיון דאינון שאר שבטין, ועאלו בהילקא דאדם, דאינון ארבע אנפין דיליה. ומשה איהו אדם בדיוקנא דההוא אדם קדמאה דלעילא. (משלי ל) מה שמו ומה שם בנו. ובגין דא, בהנייא וליואי, מוניהון על ידא דמלכא אכיל בפתוריה, ושאר חיילין דמלכא, כל חד יתבון ליה למיכל בבות מושב דיליה. ורע"ט מהימנא איהו בכרא דמלכא, קריב למלכא יתרי מאליו דאכליו לפתוריה, דלית מאן דקריב למלכא מכל בני מלכותא, בכריה.

קם פויננא דהישא ואמר, סבא סבא, במליו דילך אשתמודע מאן אתה. אתה הוא אדם קדמאה. מה שמו, אתמר עליך. מה שם בנו, אתמר על רע"ט מהימנא, ובגין דאיהו חדש כמה הדושיין באורייתא, דורה זמינא לנבך, (משלי י) דבן חכם ישמה אב. (חסר)

רע"ט מהימנא, פפרשתא דא, דהא אפכר בנישו דילך דהוא עלמא, דכתיב (במדבר כו) (עלה) אל הר העברים הזה הר נבו ונו, וראית

רועה הנאמן. ומשום שהוא חדש כפנה החדשים בתורה, מעתדת לך קדוה, שכן חכם ישמח אב (משלי ו).

רועה הנאמן, בפרשה זו נזכרה התבנסות שלך לאותו העולם, שבתוב (דברים לב) עלה אל הר העברים הזה הר נבו וגו'. וראית אותה ונאספת אל עמך וגו'. באשר נאספה אהרן אחיד וגו' (שם). ובפרשה זו יש לך לחור לעולם, ולהחיות, ולהכנס לארץ ישראל, ולהתחבר בפרשה זו בפלה שלך, שבתוב פה (במדבר כה) הנני נתן לך את בריתי שלום. ולכן לא אמר לך הקדוש ברוך הוא פאן רד, אלא עלה. שממנו אתה תפנס לארץ ישראל.

ומה שאמר בך, (דברים לד) ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה, אוי לאותם אטומי לב, סתומי עינים, שלא יודעים קבורתך, שהיית אתה מכבש רחמים מהקדוש ברוך הוא שלא יכנים אותך לאותה קבורה שבה אתה נקרא מת. זהו שבתוב (יהושע א) משה עבדי מת. ואותם טפשים אומרים, וכי משה היה מפקח ממיטה, לצאת מהעולם הזה לעולם הבא, בשאר הבריות! והם לא יודעים שקבורתך ומיתתך איך היא.

שכך פרשנה חכמי המשנה, שמתי חוץ לארץ אינם חיים. לא אמרו שאינם עתידים להחיות, שאלמלא בך היו כופרים בתחיית המתים. אלא באן סוד גדול. קבורתו בצלם שאינו הגון לו, שהיא (תהלים סג) ארץ ציה וענף בלי מים, ואין מים אלא תורה, ובה (ישעיה נג) לא תאר לו ולא תדר. ומי שרואה אותו באותו צלם - ונראהו ולא מראה ונחמדו. ולכן נבואת ישעיה (שם נב) הנה ישפיל עבדי, רומז עליו.

ומשום אותה קבורה היה מכבש רחמים שלא ימות שם בחוץ לארץ, לפי שהיה בארץ ציה וענף בלי מים, שהיא התורה. ולכן נאמר עליו, עלה אל הר העברים הזה. משפלותו הראה לו את מעלתו. אף על גב שאתה קבור במקום שלא הגון לך, ערם בלי לבושים שלך, שהם עור ובשר (תלבישני), נע ונד ממקומך ומטלטל וגולה, הרי פנהם שעשית עמו טוב, שעלך נאמר (במדבר כה) הנני נתן לך את בריתי שלום, הרי הוא יעשה עמך טובה, וכו' תסתלק, בפרשה שלו. שבה חפלה שלך, שם תתיחד עמה בחתן עם פלתו.

שהרי אתה (תועלת גדולה לישראל בקבורתך), אם לא היית קבור מחוץ לארץ הקדושה, מחוץ לפלה שלך, לא היו ישראל יוצאים מהגלות, ובגללך נאמר (ישעיה נג) והוא מחלל מפשעינו. נעשית חל משום הטא ופשע של ישראל בקבורה שלך, שנאמר בך (דברים לד) ויקבר אותו בני. ומה פתוב בקבורתך? (ישעיה מ) וכל גיא יבשא. כל שפל ונמוך יבשא בגללך, שהם ישראל, שהם שפלים מכל אמה ולשון. וכל הר וגבעה ישפלו, שהם הרשעים ונפי הרוח.

וזהו וכתבתו נרפא לנו. בחבור שהתחבר עמנו בגלות, נרפא לנו. שאתה הוא בשמש שמואר, שאף על גב שמתבנס פלילה, מאיר הוא ללבנה ולכל הכוכבים והמזלות. כך אתה מאיר בכל בעלי הלקות וקבלות. ויך נשקים בנסתר, כמו מבוע שמשקה את האילות תחת שרשיהם בנסתר עד שהתבקעו מימיו בגלוי. זהו שבתוב (משלי ה) יפוצו מעינתיה הוצה.

שאתה הוא גם כן, כמו שמש שהולך בימי החורף תחת המבועים, וכשמגיעה הגאלה, תהיה כמו שמש שהולך בקיץ למעלה מהמבועים, ויהיו צוננים ברחמים. שפשאתה תתיהם, הם חמים בדין. בא רועה הנאמן וברך את המנורה הקדושה ואמר, ודאי אתה הוא שמואר לי בזמן שנאמר עלי (בראשית כח) כי בא השמש. ככה השמש, שהחשיך את אורו. ויהי רצון שה' יאיר שמו עליך.

אותה ונאספת אל עמך וגו', באשר נאספה אהרן אחיד וגו'. ובהאי פרשתא אית לך להתחבר לעלמא ולהחיות, ולאעלא לארעא דישראל, ולהתחברא בפרשתא דא בפלה דילה, דכתיב בה, (במדבר כה) הנני נתן לך את בריתי שלום. ובגין דא לא אמר לך קודשא בריך הוא חכא רד, אלא עלה. דמניה, אנת תהא עאל לארעא דישראל.

ומה דאמר בך, (דברים לד) ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה. וי לאינו אטומין לפא, סתומין עינין, דלא ידעי קבורה דילה, דהיית אנת בעי רחמי מקודשא בריך הוא, דלא יועיל לך בהחוא קבורה, דבה אנת מתקרי מת. דא הוא דכתיב, (יהושע א) משה עבדי מת. ואינון טפשי אומרי, וכי משה היה מפקח ממיטה, לנפקא מהאי עלמא, לעלמא דאתי, בשאר בריין. ואינון לא ידעין דקבורה דילה, ומותא דילה איך היא.

דחכי אוקמוה מארי מתניתין, דמתי חוץ לארץ אינם חיים. לא אמרי דאינם עתידים להחיות, דאלמלי בך הוו כפרין בתחיית המתים. אלא חכא רזא רברבא, קבורה דילה בצולמא דלאו הגונה ליה, דאיחי (תהלים סג) ארץ ציה וענף בלי מים, ולית מים אלא תורה, ובה (ישעיה נג) לא תאר לו ולא תדר. ומאן דחוי ליה בהחוא צולמא, ונראהו ולא מראה ונחמדו. ובגין דא, נבואת ישעיה (ישעיה נב) הנה ישפיל עבדי, קא רמין עליה.

ובגין החוא קבורה, חוה בעי רחמי דלא ימות תמן בחוצה לארץ, לפום דחך בארץ ציה וענף וצמא בלי מים, דאיחי אורייתא. ובגין דא אתמר עליה, עלה אל הר העברים הזה. משפלותא דילה, אחזי ליה מעלתיה, אף על גב דאנת קבור באתר דלאו הגון לך, ערם בלא לבושיין דילה, דאינון עור ובשר (תלבישני), נע ונד מאתר דילה, ומטלטל וגלי. הא פנהם דעבדת טיבו עמיה, דאתמר עליה, הנני נתן לך את בריתי שלום, הא איהו יעביר טיבו עמך, וביה תסתלק בפרשתא דילה. דבה פלה דילה, תמן תתיחד עמה, בחתן עם בלתיה.

דחא אנת (תועלת גדול לישראל בקבורתך), אי לא היית קבור לבר מארעא קדישא, לבר מפלה דילה, לא הוו ישראל נפקין מגלותא. ובגין דאתמר, (ישעיה נג) והוא מחולל מפשעינו. אתעבירת חול בגין חובה ופשע דישראל בקבורה דילה, דאתמר בך (דברים לד) ויקבור אותו בניא. ומה כתיב בקבורה דילה. (ישעיה מ) כל גיא יבשא, כל שפל ונמוך יבשא בגינה, דאינון ישראל, דאינון שפלים מכל אומה ולישון. וכל הר וגבעה ישפלו, דאינון רשעייא, ונפי הרוח.

והאי איהו, (ישעיה נג) ובחבורתו נרפא לנו, (בחבורא) בחבורה דאתחבר עמנא בגלותא, נרפא לנו. דאנת הוא בשמשא דנחור, דאף על גב דאתבנש פליליא, זהיר הוא בסחרא, ובכל ככביא ומזלי. חכי אנת נחור, בכל מארי הלקות וקבלות. ויך אשתקין בגניו, כמבועא דאשמי לאילנין תחת שרשיהו בגניו, עד דאתבקע מימיו באתגלייא. דא הוא דכתיב, (משלי ה) יפוצו מעינתיה הוצה.

דאנת הוא אוה חכי, בשמשא דאזיל בימי החורף תחת מבועין, וכד מטי פורקנא, תהא בשמשא דאזיל בקיץ לעילא ממבועין, ויהו צוננין ברחמי. וכד אנת תחתיה, אינון חמוין בדינא. אתא רעוא מהימנא, וברך לבוצינא קדישא, דאמר ודאי אנת הוא דנחור לי, בזמנא דאתמר עלי, (בראשית כח) כי בא השמש, ככה השמש, דאחשיך נחוריה. והא רעוא, דידוד' ונחור שמויה עליה.

שאתה הוא גם כן, כמו שמש שהולך בימי החורף תחת המבועים, וכשמגיעה הגאלה, תהיה כמו שמש שהולך בקיץ למעלה מהמבועים, ויהיו צוננים ברחמים. שפשאתה תתיהם, הם חמים בדין. בא רועה הנאמן וברך את המנורה הקדושה ואמר, ודאי אתה הוא שמואר לי בזמן שנאמר עלי (בראשית כח) כי בא השמש. ככה השמש, שהחשיך את אורו. ויהי רצון שה' יאיר שמו עליך.

תורה כ

לשון רבנו זכרנו לברכה

פרקא תליתאה [דספרא דגניעותא]

באור, צריף לו לקח מחלב הנ"ל בתפלה בבקשה כנ"ל. ובשכיל זה צריף כל אחד ממפרשי התורה, קדם שמתחיל לבאר איזה באור, צריף לו מתחלה לשפך תפלתו לפני השם ותברך, כדי לעורר לב העליון להשפיע עליו דבורים בגחלי-אש, ואחר-כך יתחיל לבאר, כי אחר-כך נפתח הצור ויזוב מימיו; הינו באורי התורה:

ג ויש חלוק בין באור שאדם מבאר בינו לבין עצמו, לבין באור שאדם מבאר לרבים, כי בשדורש לרבים, וקדם הבאור הוא מקשר את עצמו עם נשמותיהם ושופך שיחו ותפלתו לפני השם ותברך, בודאי: הן אל כביר לא ימאס (איוב לו); אכל תפלת יחיד, אפשר שמואסין בתפלתו. וזה בחינת: ודברת אל הפלע לעיניהם – שתפלתך תהיה בשעה שהצבור מקבצים. וזה: תקהל את העם:

ד וזהו החלוק בין הלומד מתוך הספר ובין השומע מפי החכם עצמו, כי השומע מפי החכם עצמו, בודאי נתקשר נשמתו עם נשמת החכם בשעת תפלתו כנ"ל, ויש לזה האדם חלק בבאור הזה, כי עלידי התפלה נתוסף קדשה למעלה, וכל תפלה היוצאת מהרבה נשמות היא מוספת קדשה למעלה ומעוררת ביותר לב העליון כנ"ל, ולב העליון שופך מימי הבאור ביותר. הכל לפי רב אנשים, בן יותר קדשותו, בבחינת (תהלים כב): ואתה קדוש יושב תהלות ישראל – עלידי תהלות ישראל נתוסף קדשותו. גם כל אלו האנשים העומדים בשעת הדרוש, נכנע רשעתם עלידי הטוב שבחכם הדרוש, ולפי ההכנעה, בן נכנעים האויבים, הינו הקלפות השוכנים סביב לב העליון, בבחינת (יהזקאל ה): זאת ירושלים שמתיה בתוך הגוים; והיא לב, בבחינת (ישעיהו מ): דברו על לב ירושלים:

ו זה בחינת מטה, שאמר הקדוש-ברוך-הוא למשה: קח את מטה וקחל את העדה. מטה זה בחינת ממשלת וכח הצדיק שנעשה עלי ידי עבודתו, שעלידו נכנעים כל האויבים, הן למטה הן למעלה. וזהו (תהלים קו): מטה עזך ישלח ה' מציון; הינו המצוות ומעשים טובים, שהן ציונים לדברים עליונים, שמהם נעשה מטה-עז להכניע אויבים. וזה: רדה בקרב איביך. נמצא, מי שהוא אצל החכם בשעת באור התורה, נמצא שנכנע הרע שלו כנ"ל:

ז והוא: שפכי כמים לבך נכח פני ה' (איכה ב). פני ה' זה בחינת באורי ודרושי התורה, כמו (ויקרא יט): ותדרת פני יקו; וכן זה הדרת פנים, והם שלש-עשרה תקוני דקנא, והם שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, שצריף לשפך שיחו ותפלתו קדם שפמשיך באורי התורה כנ"ל. וזהו: ויפלו על פניהם – כששמעו המריבה הבינו, שעלידי באורי התורה, שהם בחינת פנים כנ"ל, מתמת הנפילה כנ"ל, מתמת זה התחיל המריבה:

ח ובשמתפלל קדם הדרוש, צריף להתפלל בתחנונים, ובקש מאת הקדוש-ברוך-הוא מתנת הנם ולא יתלה בזכות עצמו, אהיעלי פי שעבשו נתעורר מטה עזו של עבודתו, אין זה המטה כדי להתגאות, אלא כדי להכניע הרע שבעדה, כי פרבים יש פהם טובים ורעים, וצריף להכניע הרע שברעים כנ"ל. אכל לפני השם

תשעה תקונין יקריין אתמסרא לדקנא. כל מה דאתממר ולא אתגליא, עלאה ויקרא אשתכת, והוא גניזא וקרא. נימין על נימין מקמי פתחי דאדנין עד רישא [דפמא]. מרישא האי לרישא אחרא. אשתכת מתחות תרין נקבין ארחה מליא דלא אתהוין. עלעין אתהפין מהאי גיסא ומהאי גיסא. בהו אתהוין תפוחין סממין בודא. בחד חוטא תלין אכמין תקופין עד חדוין. שפון סוממין בודא אתפנוו. זעירין נחתין בגרונא ומחפין קדלא. רברבין וזעירין נחתין בשקולא. באלין אשתכת גבר ותקיה

א דע, שיש נשמה בעולם, שעלידה נתלה באורי ופרושי התורה, והיא מסבלת ביסורין, פת במלח האכל, ובמים במשורה תשתה, פי כף דרפה של תורה (אבות פ"ו). וכל מפרשי התורה הן מקבלין מואת הנשמה. וזאת הנשמה כל דבריה בגחלי-אש, פי אי אפשר לקבל ולשאב מימי התורה, אלא מי שדבריו בגחלי-אש, בבחינת (ירמיה כג): הלוא כה דברי פאש. ובשנשמה הזאת נופלת מבחינת הלוא כה דברי פאש, ואין דבריה בגחלי-אש, ודבריה נצטננין – אזי נסתלקת; וכשנסתלקת, אזי נסתלק באורי התורה הנמשכת עלי ידה, ואזי כל מפרשי התורה אין יכולין להשיג שום באור התורה. ואז נתעורר מריבה על הצדיקים, פי עקר המחלוקת שבעולם נעשה עלידי הסתלקות באורי התורה, פי הבאור הוא תרון על קשיות ומריבות. וזה בחינת (כמדבר כ): מדבר ציון, שהוא בחינת דבור מצנן, ששם מתה מרים, בחינת הנשמה הסובלת מרירות השעבוד על התורה. ואז נסתלק הבאר, הינו בחינת באורי התורה, ואז: וירב העם עם משה; הינו בחינות המריבה שנתעורר כנ"ל. ואלו מפרשי התורה נקראים בשכיל זה מורים, מתמת לשוקבלים עלי ידי הנשמה הנ"ל המכנה בשם מרים. גם הם מורים את מוריהם, כמאמר: ומתלמידי יותר מכלם (תענית ז). וזה שאמר להם משה: שמעו נא המורים:

ב ומי שרוצה להמשיך באורי התורה, צריף מתחלה להמשיך לעצמו דבורים חמים בגחלי-אש כנ"ל, וחדבור נמשך מלב העליון, בחינת (תהלים עג): צור לבבי: וצריף לשפך שיחו בתפלה לפני השם ותברך, ועלידי תפלתו נכמרו רחמי השם ותברך עליו, ונפתח לב העליון, פי עקר הרחמים הוא בלב, ונשפע מלב העליון דבורים, ועלידי הדבור ממשיך באורי התורה גם בן משם. ולב הנ"ל הוא בחינת סלע, שמשם הדבור, בבחינת (מגילה יח): מלי פסלע. וסלע הוא בחינת צור, בבחינת (תהלים קח): פתח צור ויזובו מים, והוא בחינת לב, בחינת: צור לבבי, והלב נכמר ברחמים ומשפיע דבורים חמים, בבחינת (שם לט): הם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש, דברתי בלשוני, וכלב הזה בתוכם כל באורי התורה, בבחינת (משלי ג): כתבם על לוח לבך. ומי שרוצה לקח איזה

יתברך ועמד כדל וברש וידבר תחנונים, ולא יתלה בשום זכות. וזהו (דברים ג): ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר – שצריך לדבר תחנונים בשעה שרוצה לומר, הינו קדם הדרוש:

הרשעים, בבחינת (שם צא): כי מלאכיו יצוה לך וכו', על שחל ופתן תדרוך וכו':

ח ואלו הכחות הרוחניות, הינו המלאכים, הן לפי התחדשות התורה; והתחדשות התורה – לפי הקדשה שנתוסף למעלה פנ"ל, לפי רבות הקדשה, בן נמשך רבוי התורה, ולפי רב התורה, בן רבוי המלאכים פנ"ל. וכן להפך, הינו שלפעמים הקדשה כל כך מעטת, עד שהמלאכים הנבראים מהדושי התורה הם מעוטי כח, שאין כח בידם לענש את הרשעים בהרפא וקטלא, ואין להם כח אלא להכניע את הרשעים בלבד ולהביא מרד בלבכם, אבל לא לענש אותם בהרפא להעביר אותם:

ט ולפעמים גם להכניע אותם בלבד אין כח למלאכים האלה, שכל כך הם מעוטי כח מחמת מעוט הקדשה פנ"ל, ואין להם אלא הכח הזה, לעורר כח האמות על הרשעים המוציאי דבת הארץ. כמו עכשו בגלות, שאין לנו כח לענש בעצמנו את הרשעים אלא בדיניהם, בבחינת (הבוקר א): רשע מכתיר את הצדיק, על בן יצא משפט מעקל; כי הרשע מסבב את הצדיק, ואין לנו כח בעצמנו לדחות אותו אלא במשפטיהם, לדון אותו בדיניהם ולקבל מהם כח לרדף את הרשע. ודע, שלפעמים הוא סבה מאת השם יתברך שרשע יכתיר את הצדיק, והצדיק אין לאל ידו לדחות את הרשע אלא עלידי משפטיהם, ועלידי כח המשפט יוצא משפט דקדשה שנפל בין הקלפות, הצדיק הוא מוציא אותו מבין הקלפות, ויוצא המשפט מעקולו, כי נתעקל בין הקלפות, בבחינת (תהלים קמו): ומשפטים כל ידעים, ועכשו הוא יוצא מעקולו ונתישר מעקולו, וזהו: על בן יצא משפט מעקל:

יא ולפעמים גם זה הכח אין להם, ואין להם כח לא לענש פנ"ל, ולא לענש בדיניהם פנ"ל, ולא להביא מרד בלבכם, ואין להם כח אלא להשתיק אותם בלבד, שלא לדבר סרה בפנינו, כדי שלא יבנסו דבריהם באזני המונעים. ולפעמים גם זה הכח אין להם – הכל לפי מעוט הקדשה:

יב וישלח משה מלאכים אל מלך אדום (שם כפ' הנ"ל), מלאכים – הנ"ל, מלך אדום – פנ"ל. כה אמר אהיה ישראל – הינו המלאכים האלו נתהוו ממאמרות טהורות של ישראל פנ"ל, בבחינת יתן אמר המכשורות צבא רב. אהיה ידעת את התלצה אשר מצאתנו, וירדו אבתינו מצרים – אהיה ידעת דיקא, כי כל הענשים על ידו, ובפרט גלות מצרים, שהיה על פגם הברית פידוע, ועל פגם הברית הרב בא, בבחינת (ויקרא כו) הרב נקמת וכו'; והוא ממנה על הרב פנ"ל. וירעו לנו המצרים ונצעק אל ה' אלקינו וישלח מלאך – פרוש חכמינו זכרונם לברכה: זה משה, ויוציאנו – כי פגם הברית הוא פגם הדעת, בבחינת (בראשית ד) וידע אדם; והקול הוא מעורר הדעת, בבחינת הקול מעורר הכונה, ובשכיל זה; ונצעק וכו', וישמע את קולנו – והקול מעורר הדעת, וישלח מלאך – זה משה, בחינת דעת, ועלידי התגלות הדעת בתקונו, אז: ויוציאנו. ובשכיל זה אומרים את ההגדה בקול רם, כי הגאולה היתה עלידי קול, בבחינת: וישמע את קולנו. ובשכיל זה נקראת בשם "הגדה", להורות על תקון

וזהו טעות שטעה משה, שהקדוש-ברוך-הוא אמר למשה: קח את המטה והקהל את העדה ודברת אל הסלע לעיניהם – שימח ממשלת עזו שיש לו ממצוות וממעשים טובים שלו; והקהל את העדה – כי בשעת הקהל, שיש בהם גם רעים, צריך משה עז כדי להכניע רשעתם פנ"ל; ואחר-כך: ודברת אל הסלע לעיניהם – אין דבור אלא נחת (שבת סג). ומ"ר שה"ש סמוך לסופו. ועיין וזהו יוצא רעט: ודברתם אל הסלע וכו' בדבור ופיוס וכו'), שישפך שיהו ותפלתו בתחנונים כדל וברש. אל הסלע, הינו לב העליון פנ"ל, לעיניהם – דיקא, שיהיה הקהל בשעת מעשה, כדי שימאשר את עצמו עם נשמתם פנ"ל. והוא לא בן עשה, שזכר טובו וצדקתו בשעת תפלתו, שלא השתמש עם המטה בשכיל הקהל, אלא השתמש עם המטה בשעת תפלתו. וזה בחינת: וירם משה את ידו. ידו זה תפלתו, כמו שכתוב (שמות יז): ויהי ידיו אמונה; תרגומו: פרישן בצלו – שהרים את תפלתו, ולא קשר את עצמו עם הקהל. ויד את הסלע במשהו פעמים – בכיכול, הכה צור ויזובו מים (תהלים עה) – שהכה לב העליון, כמו שזכרתינו איזה דבר בכח ובאנש, כי בא בכח מעשיו הטובים. וזהו הכאת הסלע פעמים: הכאה אחת – שלקח באורי התורה בכח ובאנש, ולא בקש מתנת חנם פנ"ל, והכאה אחת – כי מי שדוחק את השעה, שעה דוחקתו (ברכות סד). ועירובין יג), ונסתלק קדם זמנו. ועל הסתלקותו – השכינה, שהיא הלב הנ"ל, היא מיללת ובוכה עליו. וזהו פעמים – כי מתו משה ואהרן עלידי הכאה, כמו שכתוב: הפוה מי מריכה וכו'. ובשכיל זה אין לאדם לדחוק את עצמו על שום דבר, אלא ובקש בתחנונים, אם יתן לו השם יתברך – יתן, ואם לאו – לאו. וזהו: יען לא האמנתם בי, הינו התפלה פנ"ל, שהרים תפלתו מתפלת הקהל, שלא קשר את עצמו עם הקהל. והתפלה היא אמונה, כמו: ויהי ידיו אמונה. להקדישני לעיני בני ישראל – להקדישני דיקא, כי עלידי התפלה של רבים נתקדש השם יתברך פנ"ל. לכן לא תביאו וכו' אל הארץ – רמוז על הסתלקותו, כי הקדשה גם בן נתוסף למעלה בשעת פטירת הצדיק, פידוע. נמצא, מה שנקסר על ידם נשלם על ידם:

יג ובזכות התורה שממשיכין, זוכין לארץ ישראל, כמו שכתוב (תהלים קח): ויתן להם ארצות גוים וכו'. אבל ארץ ישראל היא אחת משלשה דברים שבאים עלידי יסורין (ברכות ה), ועקר היסורים הם המונעים הרשעים, מוציאי דבת הארץ, וצריך להכניע מתחלה אלו הרשעים ולענש אותם בהרפא וקטלא, ועלידי זה יכולין אחר-כך לילך לארץ ישראל. וכח הזה לענש את הרשעים אי אפשר, אלא בשמקבלין את הכח הזה מאדום, כי זה הכח שלו, בבחינת: ועל הרפך תהיה (בראשית כז), והוא יונק מפזל מאדים:

יד ודע, שעלידי כחות הרוחניות, הנבראים מאותיות התורה שחדש, הכחות האלו הן מלאכים ממש, והן מקבלין הכח מאדום כדי לענש הרשעים בהרפא וקטלא, והן נבראים בבחינת (תהלים סח): אדני יתן אמר המכשורות צבא רב, והן מענישין את

הַפְּרִית, בְּכַחֲנִית (דברים ד): וַיִּגְדַּל לְכֶם אֶת בְּרִיתוֹ, וַעֲקַר הַמִּצְוָה בְּיַד לְהוֹרוֹת עַל תְּקוּן הַדַּעַת, בְּכַחֲנִית: בַּחֲמָרָא וּרְיָחֵי פְקָחִין (סנהדרין ע), וּבְכַחֲנִית: תִּירוּשׁ – זָכָה נַעֲשֶׂה רֹאשׁ (שם), הִינּוּ דַעַת. אַעֲבְרָה נָא בְּאַרְצָךָ – שָׂרְצוּ לִילֵךְ לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל דְּרָךְ כַּחוֹת שֶׁל אָדוּם כִּנְל, לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ כַּח לַעֲנֵשׁ אֶת הָרְשָׁעִים בַּחֲרָבָא וּקְטָלָא, כְּדִי שְׂוִיכְלוּ לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַמְּלָךְ, מִלְּפִי שֶׁל עוֹלָם, וְלֹא בְּשִׁבִיל תַּעֲנוּגֵי הַעוֹלָם הַזֶּה. וְזֶה: לֹא נִלְךְ בְּשִׂדָּה וּבְכֶרֶם וְלֹא נִשְׁתַּה מִי כֹּאֵר – זֶה בְּחִינַת תַּעֲנוּגֵי הַעוֹלָם הַזֶּה, כִּל זֶה אִין רְצוּנֵנוּ, אֲלֵא רְצוּנֵנוּ: דְּרָךְ הַמְּלָךְ נִלְךְ – כְּדִי שְׂלֵא יִמְנַעוּ אוֹתָנוּ הָרְשָׁעִים מִלִּילֵךְ בְּדֶרֶךְ מִלְּפִי שֶׁל עוֹלָם. וַיֹּאמֶר אֱלֹוֹ אָדוּם לֹא תַעֲבֹר בִּי, פֶּן בְּחֶרֶב אֲצִיא לְקִרְאָתְךָ – כִּל זֹאת מַחֲמַת מַעוּט כַּח הַקְּדֻשָּׁה כִּנְל. וְזֶהוּ: וְאַנְחֵנוּ בְּקֻדֵשׁ עִיר קֶצֶה גְבוּלָךְ – הִינּוּ מַחֲמַת שֶׁהַקְּדֻשָּׁה כִּלְיָךְ בְּמִדְרַגָּה פְּחוּתָה, שְׂחִיא בְּגִבּוֹל הַטְּמֵאָה נִגְעָת, וּבְשִׁבִיל זֶה: וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר בִּי וְכוּ; כִּי מִי שֶׁהוּא בְּמִדְרַגָּה תְּחִתּוֹנָה אִין לְהַתְּנַגֵּת בְּרְשָׁעִים, כִּי צְדִיק מִמֶּנּוּ בּוֹלַע (כ"מ דף עא). וַיֹּאמְרוּ אֱלֹוֹ בְּמִסְלָה נַעֲלָה – בְּחִינַת מְסֻלוֹת בְּלִבְכֶם (תהלים פד), לְהַבִּיא מֶרְךָ בְּלִבְכֶם. וְאִם מִימִיד נִשְׁתַּה – מִימִיד זֶה בְּחִינַת מִשְׁפָּט, בְּכַחֲנִית (עמוס ה): וַיִּגַּל כְּמוֹם מִשְׁפָּט; הִינּוּ כִי לַפְּעֻמִּים צְרִיד לְכַף אֶת הָרְשָׁעִים בְּמִשְׁפָּטֵיהֶם. וְנִתְתִי מִכְרָם – תְּרַגּוּמוֹ: אֶת דְּמִיחוֹ, הִינּוּ הַשְׁחָד שְׂמֻקְבָּלִין, וְצְרִיד לְתַן לְהֶם מִמוֹן, כְּדִי לְהוֹצִיא מִשְׁפָּט מִן הַעֲקוּל בְּרְצוּנֵם. רַק אִין דְּבַר בְּרַגְלֵי אַעֲבְרָה – אֲנִי רוֹצֵה לִילֵךְ וְלַעֲבֹר בְּכַחֲךָ, כְּדִי לְהַשְׁתִּיק אֶת הָרְשָׁעִים, כְּדִי שְׂלֵא יִכְסּוּ דְבָרֵיהֶם בְּרַגְלֵי, הִינּוּ הַמוֹדֵעִים, הַמְּכַנְּיִם בְּשֵׁם רַגְלִין, כְּמוֹ (שמות יא): וְכִל הַעֵם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיךָ. וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר – וְכִל זֶה הוּא מַחֲמַת מַעוּט הַקְּדֻשָּׁה כִּנְל. כִּי צְרִיד לְשַׁפֵּךְ תַּפְּלִתוֹ קִדְּם הַתּוֹרָה וְלַקְּשֹׁר אֶת עַצְמוֹ עִם הַנְּפֻשׁוֹת הַשׁוֹמְעִים, וְעַל־יְדִידֵיהֶם נִתְּסַף קְדֻשָּׁה יִתְּרָה לְמַעֲלָה, בְּכַחֲנִית (משלי יד): בְּרִבְעֵם הַדֶּרֶת מְלָךְ; וְלִפִּי רְבוֹת הַקְּדֻשָּׁה, כִּן רְבוּי הָאֵרֶת הַתּוֹרָה, וְלִפִּי רִב הָאֵרֶת הַתּוֹרָה, כִּן נִתְּרַבּוּ כַּחוֹת הַמְּלָאכִים, וְלִפִּי כַּחוֹת הַמְּלָאכִים, כִּן יְכוּל לַעֲנֵשׁ אֶת הָרְשָׁעִים מוֹצִיאֵי דְבָה:

וְזֶה פְּרוּשׁ פְּרָקָא תְּלִיתָא: תַּשְׁעָה תְּקוּנֵין יְקוּרִין אֲתַמְסְרוּ לְדִקְנָא, הִינּוּ לְזִמְן הַיּוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה לְרִישׁ, נְמֹסֵר לֹו תַשְׁעָה בְּחִינּוֹת הַנִּנְל: א. קַח אֶת הַמַּטָּה כִּנְל. ב. וְחַקְלָה אֶת הַעֲדָה כִּנְל – לְהַכְנִיעַ רַעְתָּם כִּנְל. ג. וְדַבְּרָתֶם אֶל הַסֵּלַע – בְּתַחֲנוּנִים כִּנְל. ד. לַעֲזִיבֵיהֶם – שְׂקִשְׁר עֲמָהם כִּנְל. ה. לְהַמְשִׁיךְ דְּבוּרֵי־אֵשׁ כִּנְל. ו. לְהַמְשִׁיךְ תּוֹרָה כִּנְל. ז. בְּרִיאַת הַמְּלָאכִים כִּנְל. ח. לְקַבֵּל כַּח מֵאָדָם לְהַכְנִיעַ אֶת הַשׁוֹנְאִים כִּנְל. ט. לְבוֹא לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל כִּנְל. וְאֵלֹו תְּקוּנֵין דְּאֲתַמְסְרוּ לְזִמְן הַדּוּרְשׁ: כִּל מַח דְּאֲתַמְסְרוּ וְלֹא אֲתַנְגִּיא – רְמִזוּ עַל נִשְׁמַת בְּחִינַת מְרִים שְׁנִסְתַּלַּק כִּנְל. אֲשַׁתְּכַח – פְּרוּשׁ, אֲשַׁתְּכַח עֲבָשׁוּ עַל־יְדֵי זִמְן הַזֶּה כִּל מַח שְׂחִיָּה מוֹשַׁתְּכַח עַל־יְדֵי נִשְׁמַח שְׁנִסְתַּלַּק. וְעַכְשָׁו מְסַדֵּר וְהוֹלֵךְ תַּשְׁעָה תְּקוּנֵין: תְּקוּנָא קְרַמְאָה: נִימִין עַל נִימִין, מִקְמִי פְתַחֵי דְאַדְנִין עַד רִישָׁא דְפִמָּא. נִימִין – בְּחִינַת שְׁעָרוֹת, בְּחִינַת שְׁעָרֵי צִיּוֹן (תהלים פז), בְּחִינַת מַטָּה עֲזָרָה יִשְׁלַח מִצִּיּוֹן כִּנְל. מִקְמִי פְתַחֵי דְאַדְנִין – הִינּוּ קִדְּם שְׁשֻׁמְעֵי אִם יְכוּלִין לְקַבֵּל, עַד רִישָׁא דְפִמָּא – פְתַחוּ פִיהֶם וְאָמְרוּ נַעֲשֶׂה; וְזֶהוּ (כתובות קיב): דְקָמִי פְמִיכּוּ לְאַדְנִיכּוּ. תְּקוּנָא תְּנִינָא: מְרִישָׁא הַאי לְרִישָׁא אַחְרָא – הִינּוּ לְהַכְנִיעַ רַעְתָּם כִּנְל, וּבְזָה מוֹצִיא אוֹתָם מִתַּחַת רְשׁוֹת דְּסִמְרָא־אַחְרָא וּמְכַנְּיִם אוֹתָם תַּחַת רְשׁוֹת הַקְּדֻשָּׁה; וְזֶהוּ: מְרִישָׁא הַאי לְרִישָׁא אַחְרָא. תְּקוּנָא תְּלִיתָא: אֲשַׁתְּכַח

מִתַּחַת תְּרִין נְקִבִין אַרְחָא מְלִיא דְלָא אֲתַחֲזִיא – הִינּוּ בְּחִינַת הַטָּם, בְּחִינַת וְדַבְּרָתֶם אֶל הַסֵּלַע כִּנְל, בְּחִינַת (ישעיהו מח): וְתַחֲלַתִּי אַחֲטָם לָךְ. אַרְחָא מְלִיא – כִּי אִין מַחֲסוֹר לִירָאִיו (תהלים לד), וְזֶה מְלִיא. וְיִרְאָה הִיא בְּחִינַת תַּפְּלָה, בְּחִינַת (משלי לא) יִרְאֵת ה' הִיא תַתְּחַלֵּל, בְּחִינַת הַטָּם, בְּחִינַת (ישעיהו יא) וְחִרְחוּ בְּיִרְאֵת ה'. דְלָא אֲתַחֲזִיא – כִּי צְרִיד לְהַקְטִין אֶת עַצְמוֹ, וְלֹא יִתְּלַח בְּזִכּוֹתוֹ כִּנְל, בְּכַחֲנִית (משלי כה): אֵל תַּתְּהַדֵּר לְפָנַי מְלָךְ. תְּקוּנָא רְבִיעָא: עַלְעוּן אֲתַחֲפִין מַחֲאֵי גִיסָא וּמַחֲאֵי גִיסָא – הִינּוּ בְּחִינַת הַתְּקַשְׁרוֹת עִם נִשְׁמוֹתֵיהֶם, וְהֶם מַחֲפִין אוֹתוֹ מִכֵּל צַד. תְּקוּנָא חַמִּישָׁא: אֲתַחֲזִין תְּרִין תַּפְּחוּין סוּמְקִין כְּוִרְדָּא. תַּפְּחוּין – זֶה בְּחִינַת מַפְתַּחֵי הַלֵּב שְׁנִפְתַּחִים, שְׁנִכְמַר רַחֲמֵי לֵב הַעֲלִיּוֹן וְנִשְׁפַּע דְּבוּרִים חַמִּים, דְּבוּרֵי אֵשׁ, בְּחִינַת סוּמְקָא כְּוִרְדָּא כִּנְל. תְּקוּנָא שְׁתִּיתָא: כְּחַד הוּטָא תְּלִיין אֲכַמִּין תְּקִיפִין עַד חֲדוּוֹי – זֶה בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַתּוֹרָה כִּנְל, שְׂחֵם בְּחִינַת (שה"ש ח): תְּלַתְּלִים שְׁחָרוֹת כְּעוֹרֵב, שְׂחֵם תְּלִי תְּלִים שֶׁל הַלְּבוֹת (עירובין כא), הַנְּמַשְׁכִּים עַד חֲדוּוֹי, עַד מַעוּי, בְּכַחֲנִית (תהלים מ): וְתוֹרְתְךָ כְּתוּבָה מַעִי. וְתִלְוִין כְּחַד הוּטָא – בְּכַחֲנִית (שם נ): וּסְבִיבֵי נִשְׁעָרָה מְאֹד, שְׁתַּקְדוּשֵׁי־כְרוּךְ הוּא מְדַקְדַּק עִם צְדִיקִים כַּחוֹט (יבמות כבא); וּכְשִׁפּוֹנְמִים כְּחוּטֵי הַשְּׁעָרָה, אִזִּי אִין כַּח בְּיָדָם לְהַמְשִׁיךְ אֵלֹו הַלְּבוֹת הַנִּנְל. תְּקוּנָא שְׁבִיעָא: שְׁפִין סוּמְקָא כְּוִרְדָּא אֲתַפְּנוּן – הִינּוּ בְּרִיאַת מְלָאכִים כִּנְל, בְּכַחֲנִית (שם לג); וּבְרוּחַ פִּיו כִּל צְבָאִם. סוּמְקָא כְּוִרְדָּא – בְּכַחֲנִית (שם קד): מוֹשְׁרֵתִיו אֵשׁ לְחַט. תְּקוּנָא תְּמוּנָאִי: זְעִירִין נְחִתִין בְּגוּרָנָא וּמַחֲפִין קְדָלָא – הִינּוּ לְקַבֵּל כַּח מֵאָדָם, לְהַכְנִיעַ אוֹיְבִים הַפּוֹנִים עָרְף. זְעִירִין – זֶה בְּחִינַת כַּח אָדוּם, בְּחִינַת (עובדיה א): קָטַן נְתַתִּיךָ בְּגוּיִב. נְחִתִין כְּוִרְדָּא – בְּחִינַת חֶרֶב הַנִּנְל, בְּחִינַת (תהלים קמט): רֹמְמוֹת אֵל בְּגוּרָנֶם וְחֶרֶב פִּיפּוֹת. תְּקוּנָא תַשְׁעָא: רַבְרְבִין וְזְעִירִין נְחִתִין בְּשִׁקּוּלָא – הִינּוּ בְּחִינַת אֲרִיזֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁנַחֲלָקָה לְשִׁבְטִים, שְׂחֵם בְּחִינַת חֵיוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדֻלוֹת (שם קד). כְּאֵלִין אֲשַׁתְּכַח גְּבַר תְּקוּרָה – הִינּוּ בְּשַׁבָּא לְבַחֲנִית אֲרִיזֵי־יִשְׂרָאֵל, אִזִּי נִקְרָא גְּבַר תְּקוּרָה, כִּי קִדְּם שְׂפָא לְבַחֲנִית אֲרִיזֵי־יִשְׂרָאֵל, אִזִּי אֵל יִתְּחַלֵּל הַגֵּר כְּמִפְתַּח (מלכיםא כ); אֲכִל אַחֲרֵי כִּךְ בְּשִׁנּוּצָה, אִזִּי נִקְרָא אִישׁ מַלְחָמָה:

הַתּוֹרָה הַזֹּאת נִאֲמָרָה בְּרֵאשִׁי־שָׁנָה עַל פְּסוּק (תהלים פט) אֲשֶׁרִי הָעֵם יִדְעִי תְרוּעָה, אֲךָ לֹא זְכִינוּ לְקַבֵּל מִכְּתִיבַת יְדוּ הַקְּדוּשָׁה בְּאוּר זֶה הַפְּסוּק עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַנִּנְל. גַּם קִדְּם שְׂאֵמֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת, סִפֵּר אִיזָה זְמַן מִקְדָּם מַעֲשֶׂה נּוֹרָאָה שְׂרָאָה בְּמִקּוֹם שְׂרָאָה, בְּחִקִּין אוּ בְּחִלּוּם, וְאָמַר שֶׁהַתּוֹרָה ט' תְּקוּנֵין הַנִּנְל הִיא פְּרוּשׁ עַל הַמְּרָאָה הַנּוֹרָאָה הַזֹּאת שְׁסַפֵּר. וְאִם יִרְצֵה הַשֵּׁם עוֹד חוּזֵן לְמוֹעֵד לְכֹאֵר דְּכָרִים אֵלֹו בְּמִקּוֹם אַחֵר בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ:

ושיטתו וקבלתו וטעמו, עד שתלמודי בית שמאי ההולכים על פי שמאי וכן תלמודי בית הלל הולכים בשיטתו יקיימו הלכה ברורה לפי רבם ואין קושיה ומריבה בליבם עוד, וכשאר מניעים לקליפה השניה של האגוז היותר פנימית, שהיא חזקה, והיא קשה להם מלשברה, ומכים בה כל ימיהם כולם, כי כל יום יש לו את הברור שלו וכולם כל צדיק וצדיק מברר מהכיוון שלו את קליפה להדור פנימה להשגת התורה באמת, ועושים זאת הכאה בלשונם בתפילה ובלימוד, אשר חנינם חזקים כפטישים יפוצצו סלע, לבאר התורה בשבעים פנים, אך המה משתמשים בזכותם בבחינת הכאה ודרישה מלב העליון, כאילו לוקחים הדבר בחזקה בהכרח בזכות מעשים טובים שלהם ולא ברחמים ותחנונים כמתנת חנינם ודוחקים השעה, וזו היא מעות דקה של כל הצדיקים בכל הדורות כשם שטעה משה בהכאת הסלע, ודייקא לכן ואין להם רשות להוציא ממנה מים, כי אין לב העליון נפתח להמשיך ממי הביאור אל מפני התחנונים דייקא, אלא כאז גם עתה הטיפות הללו של מעט ביאור תורה שכן מתגלה בכל זאת בעקבות פגם ההכאה, שיצאו על ירך בזמן שנאמר בה ויך את הסלע במטהו פעמים. ובמכה השניה של ההתעקשות של דחיקת השעה יצאו הטיפות הללו, שהוא מה שכן ניתן לגלות הביאור למרות שלא נמשכה התורה ברחמים, ואלו הם רמזים של חכמה, רמזים של קבלה, של מעשה מרכבה שהוא פנימיות שאגוז מקיף לה, שהם במסכת חגיגה, ויש לרמוז בחגיגה עצמה שהוא לשון מחוג וסיבוב הקליפה שיוצא ממנה מעט הטיפות ברמז, ושאר משניות שבהם ההלכה שיש לגלות למעשה, אשר באמת גם מסתירות בתוכם רזים עליונים. ומהאבן הזאת שהוא לב העליון, אין מי שיוצא החוצה החכמה, שהיא בפנים מוסתרת בתוך האגוז, חכמה שאין לה סוף, כי היא נמשכת מאור אין סוף, אין מי שיוצאה חוץ ממך המוציאה לחוץ לגלותה, שנאמר בך הלכה למשה מסיני. שהיא הלכה ברורה שאין עליה מחלוקת ומריבה, אשר ניתנה מסיני לפני שיבור הלוחות אשר הביאו שכיחה מחלוקת ומריבה, ואתה דייקא זכית משה שיש בכוחך עתה גם להוציא כראוי מים רבים מן הסלע בדיבור של תחנונים, וזהו דייקא מפני שקבלת אותה ישירות מפי הקב"ה ללא צד ספק, כי היא נמשכת אפילו מעל קוצו של יוד, מעל הקוצים שהשיג רבי עקיבא שלכן נחה דעתך בזה, והיא שורש התורה ונמשכת מלב העליון עד שאינה כתובה אפילו בתורה שבכתב אלא כאסמכתא בעלמא. כי בתוך ההלכה למשה מאיר אור רחמי ה' שדייקא על ידי זה יכול לבקש בתחנונים. ויש לרמוז במילה אגוז כי בחיצוניות המילה אותיות אלף וזין, אלף כנגד האבן, זין כנגד שבעה עינים המנסים להגיע לתוך האגוז אשר שם אותיות גו, שהוא בפנים.

פתח רעיא מהימנא ואמר, סבא סבא, אית סלע, ואית סלע, אית אבן, ואית אבן. אית אבן דשמוא דיהו"ה, עלה אתמר (דניאל יב) ואבנא די מכתא לצלמא הות לטור רב. ואית אבן דאיהו (ויקרא כו) אבן משפית, דלית תמן נביעו דמיא דחכמתא, ולא דפור. – פתח הרועה הנאמן משה רבנו המקהיל הצאן אליו בשעת דרשת התורה וביאור והוא הרועה את צאן הקדוש להגיע לארץ ישראל על ידי תורתו ואמר בדברי פיוס וריצוי, לבחינת אדם העליון בעל לב העליון כמובא לקמן, ואמר בשפלות כמתחנן, סבא סבא, מרמו על הסבא של כל הסבים שיש, דהיינו זקן מלא רחמים מרוב חכמתו הנרמזת בזקנו, כי התורה של רחמים מביאה לתפילה של רחמים ותחנונים והתפילה הזו בעצמה מביאה לתורה שמביאה לתפילה, ועיין בסיפור החלום של רבנו הקדוש שעליו אמר תורה הנ"ל בענינין האוחזו בזקן. והמשיך משה דבריו, יש סלע שכוחו גדול ויש סלע שאין כוחו גדול, דהיינו יש אבן ויש אבן, יש אבן של שם הוי"ה ברוך הוא שהוא השם שכנגד הרחמים של ה' ובלב בעליון הנכמר ברחמיו על ידי תפילת משה ונפתח צור ויזובו מים ועל ידי הביאור מתבטל המחלוקת שממנה עיקר הכפירות כי על ידי אחדות ישראל מתגלה אחדות הבורא ולהפך להפך (עיין סוף תורה ס"ב), על אבן הזו המרמזת על שם הוי"ה עליו נאמר והאבן שהכתה את הצלם נעשית להר גדול. כי דייקא אחרי הביאור הנובע מתוך תפילת הרחמים המעורר לב וסלע עליון, נתבטל המחלוקת והכפירות וגדלה

קום רעיא מהימנא, טול אבנא דא בידך, דאתמר בה, (זכריה ג) על אבן אחת שבעה עינים. לתברא קליפין דאגוזא, דהא כמה רועים פרנסי דרא, אתבנשו על האי אבנא, דאיהו סלע דילך, לאפקא מיא מתמן, דכלה דילך מעין החכמה. בהאי סלע, דנביעא דילה באורייתא, ברזין קתימין לית סוף. ועלה אתמר, (איוב כה) ותחכמה מאין תמצא. – אמר רבי שמעון למשה רבנו קום רועה הנאמן, והמנהיג של ישראל, להקהיל צאן קדושים, להביאם אל התכלית הנכון על ידי התורה המורה להם הדרך, קח אבן זו בידך, שהיא סלע ולב העליון שבזכותה של אבן זו ביאר משה את התורה, שנאמר בה, על אבן אחת שבעה עינים, המה צדיקי הדורות שבעה רועים משהם נמשכים כל מנהיגי הדורות, אשר אל השבעה רועים היו בעיקר בעלי כוח ההנהגה של ישראל, על ידי התורה המבוארת להם היטב. וללמדה לישראל להביאם לתכלית כנ"ל עד שיוכו כולם להקהל בארץ ישראל בבא הגאולה במהרה בימינו אמן, אשר לאלו הרועים עיני השכל להביט על האבן ולב עליון לעורר הרחמים משם, ולהמשיך הביאור, לשבור על ידי הלב העליון את קליפת האגוז, קליפה המביאה קושיות על ביאור התורה, והוא גם מפני הרע של המתקבלים לשמוע דברי הצדיקים, וממילא הקושיות הנובעות מזה הרע גורם למחלוקת ומריבה, כי אין יודעים הדרך האחת האמתית שהרי ביאורה נסתר. והתיקון הוא על ידי הנשמה שעל ידה נתגלים הביאורים. ואתה הוא משה אשר הואלת באר התורה, ומעת שנסתלקת נסתלקו עמך הביאורים ולכן קום ככתחייה העתידה, והמשך הביאורים שוב, כי אם לא כן קליפת האגוז תגרום למחלוקת על הצדיקים מפני הקושיות שיש על התורה, כי היכן שיש קושיה אין יודעים הוראת התורה והדרך נלך בה כנ"ל. שהרי כמה רועים פרנסי הדור, הצדיקים מנהיגי הדורות, התכנסו כל אחד בזמנו וכינם והקהיל עימו ישראל לסייע בזכות ריבוי הנשמות, ובתחילה טרם הדרוש התפללו פרנסי הדור לעורר רחמים ולהמשיך מלב העליון מתנת חנינם, דיבורי אש ודעת לבאר התורה, והתכנסו על האבן הזאת שהוא לב העליון, דייקא התכנסו כי הן א-ל לא ימאס תפילת רבים לעורר רחמיו מלב העליון. אך אחרי כל השתדלותם נשארה קליפת אגוז המסתירה הפנימיות של התורה, שעל ידי זה רבו הקושיות למרות התפילה של פרנסי הדור, והאבן הזאת שהיא סלע שלך, כי אתה האוחז בדרך התפילה של תחנונים בשלמות מה שהרבת בקשות להכנס לארץ ישראל, ולך ראוי המשכת הביאור להוציא מים של תורה מבוארת משם, שכלה שלך שהיא התורה, כי אתה התן תורה, היא מעין החכמה הטמון ותלוי בסלע הזה שממנו נובעים ממי הביאור, בחינת מילה בסלע, שהנביעה שלה, של הכלה שהיא ההלכה שבתורה (אותיות הכלה) שהוא התורה למעשה איך ללכת בדרך האמת, נובעת מתוך מעין התורה הכתובה והמסורה בעל פה, הנביעה התמידית הבלתי פוסקת היא בעיקר בסודות נסתרים המה אין להם סוף, כי אין סוף לפנימיות ועומק הביאור של התורה, ועליה נאמר והחכמה מאין תמצא, כי מלב העליון של הקב"ה שהוא אין סוף ואין סוף לחכמתו משם נמשכים הביאורים האין סופיים לאמת האין סופית.

וכל תוקפא דלהון לאעברא קליפה דלעילא, וכד מן לקליפה תניינא, דאיהו תקיפא, איהו קשיא לון, ומחאן בה כל ימיהון בלה, בלישנהון דאינון תקיפין כפטישין, ולית לון רשו לאפקא מינה מיא. אלא אליון טפין דנפקין על דך, בזמנא דאתמר בה, (במדבר כ) ויך את הסלע במטהו פעמים. ובמחאה תניינא נפקי אליון טפין. ואליון אינון רמיוון דחכמה, רמיוון דקבלה, דאינון בתחינה, ושאר מתניתין. והאי אבן לית מאן דאפיק מינה חכמה, דאיהו מקנא, דלית לה סוף, (דאיהו מוחא מלגא) בר אנת, דאתמר בך הלכה למשה מסיני. – אמנם אלו פרנסי הדור צדיקי הדורות הנמשכים מבחינת שבעת הרועים כנ"ל כל חזק שלהם להעביר את הקליפה של האגוז מלמעלה שהיא החיצונית, דהיינו לבאר הקושיות על הפוסקים או על המשנה כל אחד לפי סברתו

הכמת התורה יותר ויותר כי בהתקלות ובאחדות נשמות ישראל והמתקבצים למשה ורוב קדושתם יש כוח למשה להמשיך תורה שלמה כהר גדול. היא תורה גבוה כהר וגדולה מצד החסדים ורחמים ואהבת ה' שמגלה. אולי יש לרמוז על הר נבו הר נון בו, שער הנון שהוא דעת גדול שממנו ראה משה כל ארץ ישראל שדייקא על ידי זאת הראיה והסתלקותו גם יחד נמשך כוח בכל הדורות לכל איש ישראל להיות נוצח המלחמה להיות גיבור להגיע לארץ ישראל עד אשר נגרום אנו לביאת משה לארץ ישראל בתחיית המתים כמהרה בימינו אמן. **יש אבן שהיא אבן משכית, שאין שם נביעת מי החכמה היוצאים מן הסלע העליון ולא דיבור.** כי לקח הדרשן בחוקה ובזכות התורה ומעשים טובים שלו התורה ולא בתחוננים וכן אין בקהל קדושה מספקת להכניע מוצאי דיבת הארץ ארץ האמונה, עד שנחשבת התורה המתגלה ללא חכמה פנימית וללא דיבור כביכול כפסלים שאין להם חכמה ודיבור, פה להם ולא ידברו עיניים להם ולא יראו. ולכן נקראית אבן משכית ואבן השתחויה לצלם עבודה זרה, מפני שאין הביאורים מבטלים הקושיה האמתית והמהלוקת, ומכיוון שרבו המהלוקות רבה הכפירה ובחינת עבודה זרה.

אֵלָא אֲבָן דְּאִיחֵי (חסר) סֵלַע, דְּמִשְׁהָ, עָלָה אֲתָמַר (במדבר ב) וְדִבְרַתְּם אֶל הַסֵּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִימָיו. דְּאִיחֵי בַת קוֹל וְלֹא תִלְוֵהּ כִּי אֵלָא דְּבִרָה וּפְיוֹסָא. אֲבָל שְׁפָחָה, סֵלַע אַחְרָא, דְּאֲתָקְרִיאת (קליפה) מְשֻׁנָּה. נִקְבָּא דְּעֵבֶד נַעַר. עָלָה אֲתָמַר, (משלי כט) בְּדַבְרִים לֹא יִוָּסֵר עֵבֶד, אֵלָא דְּמִחְאָן וּמִתְבָּרִין מִינָהּ כְּמַה פְּסָקוֹת, וְלִקְטִין לֹא, דְּאֲתָקְרִין לְקוּטוֹת. וְעַל דְּמִלְקִטֵי לֹא, אֲתָקְרִיאוּ לְקוּטוֹת, בְּלֹא נְבִיעוּ דְּהַכְמָה וְקִבְלָה. – אֲבָל אֲבָן שְׁהִיא סֵלַע שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁנִּחְשַׁב לֵב הָעֵלְיוֹן סֵלַע שֶׁלֹּו מִפְּנֵי שִׂידֵי אֵיךְ לְהִמְשִׁיךְ מִשֶׁם הַבִּיאוֹר בְּרַחֲמִים, עָלָיו נֹאמַר וְדִבַּרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִימָיו, כִּי אָמַר ה' יִתְבָּרַךְ לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן שִׂישׁ לָהֶם לְדַבֵּר, דְּהֵיִינוּ בְּתַחֲנוּנִים שְׁאִין דִּיבּוֹר אֵלָא בְּנַחַת, שִׁישְׁפוּךְ שִׁיחוּ וְתַפִּילְתּוּ בְּתַחֲנוּנִים כְּדֵל וְרַשׁ, וּבַעֲשִׂירוֹת זְכוּיוֹתָיו שֶׁהוּא מִטָּה עֻזּוֹ יִשְׁתַּמֵּשׁ רַק בְּכַדֵי לְהַכְנִיעַ הָרַע שֶׁבַּקְהַל, שֶׁאִם יַעֲשֶׂה כֵן וְנָתַן הַלֵב הָעֵלְיוֹן מִימָיו מִי בִיאוֹר הַתּוֹרָה הַמְבִיאֲתָם לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַח קְדוּשָׁה שֶׁל הַתּוֹרָה וְזִכּוֹת הַקְּהָל יְחִידִיו. שְׁהִי זֹאת הָאֲבָן שֶׁל מֹשֶׁה הִיא בַת קוֹל, כִּי לֵב הָעֵלְיוֹן הוּא סֵלַע אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ אוֹתוֹת הַדִּיבּוֹר שֶׁהֵם אֲבָנִים, הֵינֵם שֶׁם כְּגוֹלָם, שֶׁהֵם נִסְתָּרִים בְּלֵב, כִּי מִיָּלִי בְּסֵלַע, שֶׁהִמְלִיחַ וְהַדִּיבּוֹר שֶׁל תּוֹרָה הוּא בְּתוֹךְ הַסֵּלַע, וְשֶׁם הַדִּיבּוֹר הוּא בְּבַחֲנֵית קוֹל, שְׁאִין הֵיטוֹךְ הָאוֹתוֹת אֵלָא לֵב עֵלְיוֹן בְּעַל קוֹל כְּלָלִי כְּמִשְׁפָּטִים שֶׁלֹּמִים כְּתוּבִים לֹא נִקְוֶה שֶׁבְּרָאָה רֵאשׁוֹן שֶׁלָּהֶם בּוֹקֵעַ רַק קוֹל לֹא דִיבּוֹר, וְהוּא בְּחִינַת הַחֲכָמָה הַכְּלִלִית וְרֵאשִׁי לְעוֹמֵת בֵּינָה וּפְרִטִיָּה שֶׁהֵם בְּחִינַת הַדִּיבּוֹר וְשִׁמְעִיָּה, לְכֵן הָאֲבָן שֶׁהוּא שֶׁלֵב הַבִּיאוֹר הַנִּמְשָׁךְ מִן הַלֵב הָעֵלְיוֹן שֶׁהוּא קוֹל, הִיא בַת קוֹל וְתוֹלְדָה שֶׁלֹּו כִּי נּוֹבַעַת מִמְעִין הַלֵב הָעֵלְיוֹן, כִּי פִתַח צוֹר וְיוֹבּוֹ מִים, וְלֹא תִלּוּי בַּח בְּאֲבָן הַיּוֹצֵאת וּמִתְגַּלָּה מִן הַסֵּלַע אֵלָא דִּיבּוֹר בְּנַחַת וְתַחֲנוּנִים וּפְיוֹס לְהַפֵּר חֶרֶן אֶף וְכַעַם כְּבִיכּוֹל וְלַעֲוֹרֵר הַרְחָמִים וְרִצּוֹן לְתַת מַתְנַת הֵינֵם לֹא תִנְאִי וְדִין. וְאֵלּוֹ הַמִּים הַנִּמְשָׁכִים מִן הַסֵּלַע וְלֵב הָעֵלְיוֹן הַנִּכְמַר בְּרַחֲמָיו עַל הַדּוֹרֵשׁ לְמַעַל הַקְּהָל, הֵם מִים מִמְקוֹר עֵלְיוֹן וְהֵם שׁוֹרֵשׁ הַתּוֹרָה וְסוֹד שֶׁלָּה הַנִּסְתָּר בְּלֵב, בְּבַחֲנֵית לִיבִי גִילְתִּי וּלְפִי לֹא גִילִיתִי. שְׁכֹאשֶׁר כֵּן מִתְגַּלָּה סוֹד הַקֶּץ שֶׁהוּא הַזֹּהַר הָעֵלְיוֹן אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים, אוֹי זֶה הַסּוֹד מְבַטֵּל כֹּל מַחְלּוֹקַת וּמְרִיבָה כִּי הַכֵּל נִהִיר בְּאוֹר הַזֹּהַר וְהִיא הִיא תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה שְׂבֹאֲמַת אֵין הַפֶּה יִכּוֹל לְדַבֵּר מִזֶּה כִּי הוּא בְּחִינַת הַקּוֹל וְהַלֵב הָעֵלְיוֹן בְּעֶצְמוֹ שֶׁהוּא שׁוֹרֵשׁ הַתּוֹרָה הַמְדַבֵּרֶת. אֲבָל שְׁפָחָה הַמְסִייעֵת לְבַת קוֹל, כִּי הִיא מְלַבֶּשֶׁת הַסּוֹד, כִּי הַבַּת קוֹל הִיא בַת הַמֶּלֶךְ וְשְׁפָחָה תּוֹמַכַת בָּהּ, וְהִיא סֵלַע אַחַר, בְּחִינַת אַחֲוֹר בְּחִינַת עוֹרָף בְּחִינַת הַסְּתֵרָה, שְׁנִקְרָאָה מְשֻׁנָּה נִקְבָּה שֶׁל עֵבֶד נַעַר, כִּי הִיא מְשֻׁנָּה מְלִשׁוֹן שְׁנֵי לְרֵאשׁוֹן שֶׁהוּא שׁוֹרֵשׁ, וְהִיא בְּעֶצְמָה רַק הַנִּקְבָּה הַמְקַבֵּל מִעֵבֶד נַעַר שֶׁהוּא בְּחִינַת מוֹט״מ, בְּחִינַת אֶסּוֹר וּמוֹתֵר טַמֵּא מְהוֹר כִּשֶׁר פְּסוּל שֶׁבְּחֵלְכוֹת הַתּוֹרָה שֶׁבְּמִשְׁנָה, אֲשֶׁר בְּלִית כְּרִירָה בְּכַדֵי שֶׁלָּה תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה, כְּתָב רַבִּי הַמְשַׁנּוֹת בְּלִשׁוֹנוֹ הַקְּדוּשָׁה לְהַלְבִּישׁ בַּח תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, תּוֹרַת הַקּוֹל שֶׁמַּעַל הַפֶּה הַמַּחְתֵּךְ אֲבָנֵי מִיָּלִים, שֶׁהוּא הַלֵב הָעֵלְיוֹן בְּעֶצְמוֹ הַמְתַּלְבֵּשׁ בְּמִשְׁנָה, וְהַחֲלֹכוֹת שֶׁבָּהֶם רוֹיֵן דְּרוּזִין. עָלִיָּה עַל הַמְשֻׁנָּה נֹאמַר בְּדַבְרִים לֹא יִוָּסֵר עֵבֶד. כִּי הִיא שְׁפָחַת הָעֵבֶד כְּנִל״ל לְגַלוּת בְּחִינַת תּוֹרַת הָעֵבֶד שֶׁהוּא מוֹט״מ כְּנִל״ל, בְּחִינַת מִשְׁפָּטֵי הַתּוֹרָה

ללא גילוי הסוד, ובדברים שהם בחינת תחוננים שמהם זכה משה לתורתו וכן רבי שמידר המשניות, אשר ידעו לבאר התורה באר היטב, אלא שהיו חייבים, בשביל הבחירה וכדי שלא ינקו עכו"ם מן הסוד, להלביש ולהסתיר הדברים בבחינת אחרים, ובשעת ההלכשה שהוא בחינת עבד ושפחה בחינת אבן אחר בחינת אחרים כנ"ל, לא יוסר העבד במסורות וקשרים ברורים לשורש שהוא הלב העליון, כי אין ניכר החיבור הקשר והמסורות בין הפשט לסוד. כי זה הסלע האחר, סלע ולב העליון המוסתר במשנה אין יכולת בדיבורים לעורר גילוי ההלכשה של רזי המשנה אם לומדים ממנה הלכות בלבד, כי עבד לא יקבל מוסר על ידי דיבור אלא על ידי הכאה, כי הלימוד המשנה רק בשביל ההלכות ללא הסוד יחשוב כי דעתו והכמתו המה שיבררו ההלכה למעשה מן המשנה ולא יחשוב כלל להתפלל בתחוננים לגלות הסוד כדי לכוון באמת לאמיתו לחבר ההלכה עם שורשה שהוא הסוד ומעם הגבוה שממנו יצאו שינויי ההלכה בשלמות כפי הדברים המשתנים בעולם שנה נפש במשך הדורות, אלא שרוב הלומדים שמכים בחוקה במטה שלהם וזכות מעשים טובים שלהם וחכמה שלהם ומשברים ממנה מן המשנה רק אותיות של כמה פסקות על פי פשט בלבד, ומלקטים אותם אחת לאחת לספר הלכות, ונקראו לקוטות. ומפני שמלקטים אותם אחת לאחת בנפרדות, שלא כמים הבלתי פוסקים הנמשכים באחדות מלב העליון, כי אלו סעיפי ההלכות הינם כביכול בלי נביעת חכמה שורשית וקבלה, בחינת נחל נובע מקור חכמה וקבלה אמתית מלב העליון על ידי תפילה בתחוננים. ובמאמר מוסגר יש להדגיש ולומר בס"ד כי רבי מאיר (פרקי אבות) על אף שנקרא אחרים, הנה תוכו אבל שהוא הפנימיות ולב עליון וקליפתו זרק שהוא החיצוניות שיש בה אהיות הרע של עין הדעת טוב ורע, והוא אשר אמר מעלות הלימוד לשמה, דהיינו לשם תכלית התורה שתהיה מבוארת בשלמות ככוח לב העליון בלבד שמשם כל הביאורים באמת המבטלים כל מחלוקת, ולכן צריך להמשיך זאת התורה על ידי תחוננים אך באמת המכוון ללימוד לשמה, זאת הכוונה בעצמה תמשיך לו דיבורי התחוננים גם כן מלב העליון, וזהו שאמר רבי מאיר, הלימוד תורה שלמה זוכה לדברים הרבה, דהיינו הרבה דיבורי נחת ותחוננים, כמשה שזכה ללימוד תורה שלמה זוכה להתפלל כמניין ואתחנן תפילות, שהרבה בתחוננים, ולא עוד אלא שעל העולם כדאי הוא לו, כי כובש ארץ ישראל וממשיך קדושתה לכל העולם וזה ודאי כדאי הוא לו, וכו' וכו' מעלות טובות של כוח החקלה שנעשה אהוב על בריות והמקום, ומגליון לו רזי תורה שבלב העליון שהם הם הביאור השלם, ונעשה כמעין המתגבר ונהר שאינו פוסק דייקא, כי פתח צור ויוזבו מים, הפך טיפי המים היוצאים בנפרד בהכאת המשנה שלא לשמה, ועוד יש לרמוז באומרו נהר שאינו פוסק, נהר היינו נהירו ואור הזהר, שאינו פוסק בחינת ליקוטי פסקי הלכות בלבד, אלא ממשיך בהם גם אור הסוד. שעל ידי זה אדרכא ירבו פסקי ההלכות ביותר ללא מחלוקת כלל.

אֲבָל סֵלַע דִּילִי, אִיחֵי בְּרִתָּא דְּמִלְבָּא, בְּגִינָה אֲתָמַר, וְדִבְרַתְּם אֶל הַסֵּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִימָיו, בְּדַבְרֵי וּפְיוֹס, בְּבִרְתָּא דְּמִלְבָּא. וּבְגִין דְּמִחְיָנָה בְּהָ, לְקִינָה עָלָה, וְאַתְגַּזֵּר עָלָנָה מוֹתָא. דְּמֵאֵן דְּמִסְרֵב לְמִטְרוּנִיתָא, חֵיִיב מִיתָה. כֵּל שְׁפָן מֵאֵן דְּמִחָא לְבִרְתִּיהָ דְּמִלְבָּא. וּבְגִין דָּא אֲתְגַזֵּר עָלֵי, דְּלֹא אִיעוּל לְאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, וְאַנָּא קְבוּרָא בְּאַרְעָא נִיבְרָאָה, וְאַתְעַבְרַת מִינֵי. וְאַתְמַר, (שמואל ב כג) וַיִּרֶד אֵלָיו בְּשֹׁבֶט. וְהָאִי שְׁבֶט, אִיחֵי חַד מְשֻׁבְטֵי דִּילִי, דְּאַנָּא עֲתִיד לְנַחֲתָא תַּמָּן לְמַחֲיוּ עִם יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא. וְכֵלָּא אֲתָרְמִיז, וּבְאַתָּר אֲחִירָא אוֹקְמוּהָ מְאַרִי מַתְנִיתִין. (חסר) – אֲבָל סֵלַע שְׁלִי, שֶׁכְּהַסֵּלַע אֲצִלִי הוֹפֵךְ לְהוֹיֹת אֲבָן וְאוֹתוֹת דִּיבּוֹר שְׁלִי לְבֹאֵר תּוֹרָה, הִיא בַת הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִיא בַת קוֹל הַנִּל״ל שׁוֹה הַקּוֹל שֶׁבְּלֵב הָעֵלְיוֹן הוּא הַכּוֹלֵל בְּתוֹכוֹ כֹּל הַבִּיאוֹרִים וְדִיבּוֹרִים כְּנִל״ל, בְּשִׁבְלֵהָ, בְּשִׁבְלֵהָ בְּחִינַת עֲדִינּוֹת שֶׁבַח שֶׁקְרֹבָה לְהַפְגֵעַ בְּנַפְשָׁה עַל שֶׁכִּפְּגְעוּ יִשְׂרָאֵל בְּכַבּוּדָה, כְּבוֹד הַשְּׁכִינָה שֶׁהוּא פָּנִם כְּכַבּוֹד אֲבִיָּה הַמֶּלֶךְ, שׁוֹה הַפָּנִם בְּכַבּוֹד נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי מַעֲשִׂים רַעִים שֶׁלָּהֶם שֶׁדַּחְקוּ רַגְלֵי הַשְּׁכִינָה וְהַהֲשַׁנְחָה, וְהִיא קֶלָה כְּבִיכּוֹל לְכַעוֹס וְלַחֲסִתְגַּר בְּתוֹךְ עֶצְמוֹ, לְכֵן נֹאמַר בַּח, וְדִבַּרְתֶּם בְּתַחֲנוּנִים אֶל הַסֵּלַע הוּא הַלֵב הָעֵלְיוֹן שֶׁמִּמֶּנּוּ מְקַבֵּל הַיּוֹתָה, לְעִינֵיהֶם בְּשַׁעַת הַהַקְּהָל, בְּהַתְקַשְׁרוֹת אֵלֵיהֶם וְנָתַן מִימָיו הוּא בִיאוֹר הָאֲמַת, שִׂישׁ לוֹ לְמֹשֶׁה לְדַבֵּר אֶל הַסֵּלַע וְאֲבָן שֶׁלֹּו בְּדִיבּוֹר בְּנַחַת וְרַחֲמִים וּפְיוֹס

לשכך הכעס ולהרבות השלום למעלה על ידי התפילה בתחנונים למטה על ידי הביאור. וזה הלשון של תפילה בדיבור פיוס לסלע הוא כמו שמדברים אל בת המלך המכובדת והעדינה. ומשום שהכיתי בה, ולקחתי הביאורים בכוח ובדחיקת השעה, בהיותי תולה הדרישה בזכות מעשי הטובים כתובע הדבר בעליונות, שהוא פגם כבודה לדרוש הדבר בחזקה ולא לפנות בתחנונים וכבוד ובקשת מתנת חיים מבת המלך, לכן לקיתי בעונש עליה, וננזר עלי מיתה דהיינו קבורה בחו"ל שהוא בחינת מיתה ומצד אחד על ידי הסתלקותי יסתלקו ביאורי התורה שמתגלים על ידי קדושת כלל ישראל, אלא שבאמת דייקא על ידי הסתלקותי יעשה נעשה תיקון למעלה והשלמת הנחסר מן הקדושה שעל ידי זה יכולו הבורחים בדרך התחנונים שוב להמשיך הביאור גם אחרי הסתלקותי, ומה הסיבה שנענשתי במיתה הנ"ל. שהרי מי שמסרב למלכה בשב ואל תעשה מלעשות רצונה ומפר כבודה, חייב מיתה, כל שכן למי שמכה בפועל ומזיק את הבת מלך, על תביעת הדרוש ללא תחנון, כי על ידי ההכאה לא יתגלה כבוד התורה באמת כמעין המתגבר אלא טיפין טיפין בחוסר כבוד מגולה כראוי לבת המלך. ולכן ננזר עלי שלא אכנס לארץ ישראל, ואני קבור נכריה ונעברה ממני. כי כל הכוח להיות איש נוצח המלחמה בודאי, להיות איש גיבור ותיקף, העיקר הוא שיוכה להכנס לארץ ישראל ולנצח המונעים הסובבים אותה ובתוכה וכן מוצאי דיבת הארץ שמהם עיקר המניעה, שרק אז יוכל להתהלל שאכן נצח המלחמה. ועיקר הכוח לחגור חרב הקרב ולאחזה בידו ולשבר המניעות ולכבוש ארץ ישראל, הוא על ידי המשכת ביאורי התורה כנ"ל בתחנונים שבזה פגם כאמור ולכן לא היה יכול להכנס לארץ ישראל. ונאמר בבניהו בן יהודע בן איש חי, איש חייל וגיבור מלחמה, והוא ירד והכה, כי הכאה בדחיקת השעה לקבל הדרוש הוא בחינת ירידה דקה אצל הצדיקים, אשר הכה את שני אריאל, הוא דעת של בית המקדש, בתוך הבאר (בור) כי בתוך הביאור מלוכש הדעת עליון של התורה, כיום השלג, הוא הצטננות, לא היה דיבורו בבחינת גחלי אש לעורר הלב העליון, והוא הכה איש מצרי, הכניע הרע שברעים שבעדה על ידי המטה, שכך כן ראוי לעשות עם כוח הזכויות, ובזה הפסוק נרמז גם משה שהכה איש מצרי. והוא העביר כוח המטה לבניהו בן יהודע, ועוד יש לרמוז ויגזול את ההנית, כי דחיקת השעה הוא בחינת גזלה בכוח והחנית בחילוף אותיות תחינה, שגזל התחינה שלא פעל לקחת הדרוש בכוח התחינה שהייתה אמורה להתגלות ונחשב שגזלה. וירד אליו בשבט, בחינת המטה הזכויות, שבו מכים ומכניעים הרע שבעדה, אך לא את סלע הביאור, כי על ידי הכאת הסלע בשבט, על ידי זה מידה כנגד מידה נענש בירידה לשבט הגולה הרחק מארץ ישראל הגבוה ונעלה מכל הארצות. והשבט הזה שאליו ארד לגלות הוא אחד מן השבטים שלי, כנגד הכאה פעמים בשבטי בסלע בדחיקת השעה, שעל ידי זה נדחקתי בהכאת עונש, ודחקתי הקץ של הגאולה לשוב לארץ ישראל עם כל ישראל, כי זה השבט שאני עתיד לרדת לשם להיות עם ישראל בגלות. כדי שימשיכו ממני שם הביאור של התורה הקדושה, שידריך אותנו לשוב לארצנו. והכל נרמז בלבוש מוסתר בסלע ואבן בת שפחה כנ"ל. ובמקום אחר (זהר בראשית ו' ב') מקום של אחרים והסתרה והלכשה, כן פירשה טיפין טיפין חכמי המשנה שם לגלות הרמז בליקוטיהם. סוד שבט שהוא דין קשה של מיתת משה מפני ההכאה.

(כאן חסר דברי הזהר)

אין איתנו יודע עד מה, וחבל על דאבדין ולא משתכחין. ולנו יש רק לבקש בתחנונים שישב האבדה. אמנם יש לנו לשער מרחוק כי ענין מה שמוזכר פה בית המקדש ומשיח הנקראים בשם ה' הוא כי בעלי המשנה כנ"ל בתחילת הזהר אמרו על בניהו בן יהודע, כי מאחר ובזכותו בתי המקדש ראשון ושני היו קיימים, לכן להפך בהסתלקותו נחשב כביכול שהכה וההריב אותם (עייין שם בזהר). הנה יש לכאר כי בית המקדש הוא הדעת (כמוכא בתורה י"ג) כי דעת נתנת בין שתי אותיות שהם שמות הקב"ה וכן בית המקדש ניתן בין שתי אותיות ללמד שכל מי שיש בו דעת כאילו נבנה בית המקדש בימיו, ודייקא נתנו שניהם בין שתי אותיות, דהיינו בעיקר שם הוי"ה, שממנו הדעת.

כי המכיר סוד הנהגת שם הוי"ה מחובר הוא בדעתו לאלוקתו יתברך המפעילה ומנהגת הבריאה. וזהו בעצמו עיקר ביאור התורה בסודותיה, שזיכנו לקיים רצונו ולהשיג חכמת אלוקותו כפי הניתן לאדם להשיג כדי ישתתף עימו יתברך בהנהגת הבריאה לכראו שמיא וארעא במילולי, בכוח מילות התורה המבוארת. ועיקר הדעת הוא אצל הצדיקים המוכהרים, ושילה דא משיח דא משה שהוא הדעת, וכן בניהו בן יהודע עצמו, שם הקדוש נרמז בו וכן הדעת, כי בניהו אותיות יה"ו ב"ן, שהיא אות ה' שהיא תולדה לאותיות הקודמות לה, וכן שם ב"ן הוא במלכות, וכן יה"ו ידע, שהייתה בו דעת השגת שם הוי"ה, כי הוא למטה במלכות כנגד אות ה' ומשיח ג' אותיות ראשונות של שם הוי"ה כרוך הוא. והוא סוד הלב העליון, הנמשך ממנו למטה מימי רצונו חכמתו ובינתו יתברך שבתורה, (אותיות יה"ו) על ידי התעוררות הרחמים במלכות התפילה (אות ה'). ולכן נקראו בית המקדש ושמו של משיח בשם הוי"ה, כי הינפ מראים בשמם על מהותם, שהינם התגלות שם ה' והנהגתו הקדושה בעולם. ועוד יש לכאר על פי ליקוטי הלכות דברים הנהגים בסעודה ד' על פי התורה הנ"ל עייין שם כל ההלכה ובעיקר ס' ו' בענין ארץ ישראל שעיקרה הכית מקדש ששם מקום הזכרת השם המופרש. כי שם הדבר הוא בחינת זכרון. שבהזכרת שם נמשך זכרון מהות ותמונת כעל השם.

ואלו הם דברי אותו סבא כנ"ל למשה ורשב"י.

...דְּבִי מְקַדְשָׁא, וְשָׂמָא דְּמִשְׁיָה, אֲתִקְרִיא בְּשֵׁם יְהוָה. וְדָא אַרְבַּע אֲנָפִי אָדָם, וְאִינוּן דְּשִׁבְטָא דְּלוֹי, אִינוּן נַפְקִין מִחִיּוֹן דְּאִינוּן שְׂאֵר שְׁבִטִין, וְעָלוּ בְּחֻלְקָא דְּאָדָם, דְּאִינוּן אַרְבַּע אֲנָפִין דִּילֵיהּ. וּמִשָּׁה אִיהוּ אָדָם בְּדִיּוּקְנָא דְּחֵחֻא אָדָם קְדָמָא דְּעֵילָא. (משלי ל') מִה שָׁמוּ וּמִה שֵׁם בְּנוּ. וּבְנֵין דָּא, בְּהִנְיָא וְלִיּוּאֵי, מוֹזְנִיחוּן עַל יְדָא דְּמִלְכָא אֲכִיל בְּפִתְרֵיהּ, וְשָׂאֵר חֵיילֵין דְּמִלְכָא, כֹּל חַד יְהִיבֵין לֵיהּ לְמִיכַל בְּבֵית מוֹשֶׁה דִּילֵיהּ. וְרַעֲיָא מְהִימְנָא אִיהוּ בְּבָרָא דְּמִלְכָא, קָרִיב לְמִלְכָא יְתִיר מְאִלִּין דְּאֲכָלִין לְפִתְרֵיהּ, דְּלִית מְאָר דְּקָרִיב לְמִלְכָא מִכָּל בְּנֵי מְלָכּוֹתָא, כְּבָרִיָּה. – שְׂבִית הַמִּקְדָּשׁ, וְשָׁמוּ שֵׁל מוֹשֶׁה נִקְרָאוּ בְּשֵׁם הוֹי"ה כִּי שֵׁם הוֹי"ה מִתְלַבֵּשׁ בְּפִרְטֵי וְצוֹרֵת בְּנֵין הַכֵּית וּבָאֵדָם וּמְהוֹתוּ יִתְבָּרַךְ הַאִין סוֹפִית וּלְבִלְתִּי נִתְפַסֵּת כֻּלָּ זֹאת כְּבִיכּוֹל מִתְלַבֵּשׁ בְּצִמְצוּם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְנִשְׁמַת מִשִּׁיה וּפּוֹעֵלֵת שִׁיפֵעַל כַּעַת תִּיקוֹן הַעוֹלָם וְקִיבּוּץ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ מִקוֹם הַזְּכָרֵת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד. וְזֶה אַרְבַּע פְּנֵי אָדָם. דְּהֵיִינוּ מִשִּׁיה דָּא מוֹשֶׁה אֲשֶׁר הוּא שׁוֹרֵשׁ הַדְּעַת שֵׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שׁוֹרֵשׁ בְּד' אוֹתוֹת שֵׁם הוֹי"ה, (עֵיין תּוֹרָה ס"ז חֶלֶק ב') אֲשֶׁר בְּחִינַתם כִּנְגַד ד' פְּנִים שְׂרָאָה יְחֻקָּאֵל בְּמִרְכָּבָה, י' כִּנְגַד אֲרִיָּה, ה' כִּנְגַד שׁוֹר, ו' כִּנְגַד נֶשֶׁר ה' כִּנְגַד אָדָם, וְכֵל הַנִּלְ הוּא בְּחִינַת בִּיאוֹר הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא חֲכָמָתוּ יִתְבָּרַךְ הַיּוֹרֵדֵת מִלֵּב עֲלִיּוֹן עַל יְדֵי מוֹשֶׁה לְהַאִיר בִּישְׂרָאֵל, ד' פְּנֵי אָדָם, וְהֵינֵם שֵׁל שְׁבֵט לוי, שֶׁהוּא צֵד הַגְּבוּרָה וְהַצְּמִצּוּם שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם הַצְּמִצּוּם הַמְהוֹת כְּתוּכּוֹ, וְעוֹד יֵשׁ לְכָאֵר שֶׁהֵינֵם תְּלוּיִם בְּשֵׁבֶט לוי, דְּהֵיִינוּ הַהֲכָאָה הַרְאוּיָה לְהַכְנִיעַ הַרַע שְׁבָרַעִים כַּעֲדָה, עַל יְדֵי גְבוּרַת לוי, וְהֵם פְּנֵי הַתּוֹרוֹת שֵׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּמִשִּׁיה הַקְּרוּאִים בְּשֵׁם ה', יִצְחָר מְהוֹת שֶׁהֵם שְׂאֵר הַשְּׁבִטִים, דְּהֵיִינוּ עַל יְדֵי הַתְּקָהלוֹת כֻּלָּל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מוֹשֶׁה מִשִּׁיה מִתְקַשֵּׁר אֵלֵיהֶם בְּתַפִּילָתוֹ בְּתַחְנוּנִים, עַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לְנִשְׁמוֹת י"ב שְׁבִטִים חֶלֶק הַבִּיאוֹר וְהַהִידוּשִׁים בְּתוֹרָה שֵׁל מוֹשֶׁה, וְנִכְסָו אֵלּוּ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁלָּהֶם שֵׁל כֻּלָּל יִשְׂרָאֵל, בְּחֻלְקוֹ שֵׁל אָדָם, הַעֲלִיּוֹן אֲשֶׁר לוֹ לֵב עֲלִיּוֹן, לְפַעוֹל הַמְשַׁכֵּת מִי הַתּוֹרָה מִלֵּב הַעֲלִיּוֹן, שֶׁהֵם אַרְבַּע פְּנִים שְׁלוֹ, כִּי לֵב טוֹב יִטִּיב פְּנִים וְעַל יְדֵי שֶׁנִּכְמְרוּ רַחֲמֵי זְכוּת תַּפִּילַת הַחֵינִם בְּצִירוֹף קְדוּשַׁת נִשְׁמוֹת י"ב שְׁבִטִים עַל יְדֵי זֶה מְאִיר הַלֵּב בְּפָנִים שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׁכַל שֵׁל בִּיאוֹר הַתּוֹרָה, כִּי חֲכָמַת אָדָם תְּאִיר ד' פְּנֵי. וּמִשָּׁה הוּא אָדָם בְּדַמּוֹת שֵׁל אוֹתוֹ אָדָם הַרְאִשׁוֹן לְמַעְלָה. כִּי מְהוֹתוֹ שֵׁל מוֹשֶׁה הִיא בְּחִינַת הַדְּעַת וְהַרְחָמִים לְעוֹרֵר רַחֲמִים שֵׁל לֵב עֲלִיּוֹן שֵׁל אָדָם עֲלִיּוֹן וְקַדְמוֹן, כִּי הוּא סֵלַע שְׁלו כִּנְ"ל שְׁאוּחֻוּ בְּחִינַתּוֹ. וְזֶה הַנְּרָמּוֹ כְּמִשְׁלֵי. מִה שָׁמוּ וּמִה שֵׁם בְּנוּ. מ"ה גְּמִטְרִיא אָדָם, וּמִה הִיא מְהוֹת זֶה הָאָדָם הַעֲלִיּוֹן וּמִה שָׁמוּ וּזְכָרוֹן מִימֵי לְמַטָּה וּמִה שֵׁם וּמְהוֹת כְּנוֹ שֶׁהוּא תּוֹלְדָה שְׁלו הַדּוּמָה לוֹ בְּבְחִינַתּוֹ עַד שִׁישׁ בִּיכּוֹלֵת הַבֵּן לְעוֹרֵר לֵב הָאָב בְּרַחֲמִים. וּמִשׁוּם זֶה כְּהֵינִים וְלוֹזִיִּים הַבָּאִים מִשְׁבֵּט לוי, הַיּוֹדְעִים לְהַמְשִׁיךְ חֲכָמַת הַתּוֹרָה עַל יְדֵי לְבוֹשׁ הַבִּיאוֹר, וְהֵם יוֹדְעִים לְהַכּוֹת הַרַע שְׁבָרַעִים, לְכֵן מוֹזְנֵם וְשַׁפַּע חָסֵם תּוֹרָה שֶׁלָּהֶם, עַל יְדֵי שֶׁהַמֶּלֶךְ אוֹכַל בְּשׁוֹלְחָן חָסֵם הַד' פְּנִים שֶׁלָּהֶם

ויש לו נחת רוח מחידושי התורה באים מתוך תפילת הרחמים וקדושת הציבור עד שיכולים לבוא מן הגלות לארץ ישראל ויכולים כל ישראל לעלות לרגל לירושלים להמליך אותו יתברך יחדיו שזה עיקר התכלית, והם סמוכים על שולחננו. וישאר חילות המלך לעומתם, לכל אחד נותנים לו לאכול בבית מושבו הרחוק מבית המלך. ורועה הנאמן דא משה, אשר בכוחו לרעות ישראל צאן קדושים מן הגלויות להתקבץ כעדר אחד, בחינת ברוב עם הדרת מלך. זה הרועה הוא כמו בן המלך הדואג לכבודו והדרו של אביו המלך. לכן זה הרועה קרוב למלך יותר מאלו שאוכלים לשולחננו כנ"ל שאין מי שמתקרב למלך מכל בני המלכות הממליכים אותו יתברך, כמו בני האוסף עדרי עבדי המלך. כי משה הוא הקרוב ביותר ללב העליון של המלך לעורר רחמי המשיך תורת להם הפנים לכלל השבטים. ומורה להם הדרך ילכו בה בכוח הביאור של התורה המורה דרך לארץ ישראל מקום ההמלכה.

קם בוצינא קדישא ואמר, סבא סבא, במלין דילך אשתמודע מאן אנת. אנת הוא אדם קדמא. מה שמו, אתמר עליך. מה שם בנו, אתמר על רעיא מהימנא. ובגין דאיהו חדש במה הדישין באורייתא, חדוה זמינא לנבך, (משלי י) דבן חכם ישמח אב. (חסר) – קם המאור הקדוש רשבי ואמר, סבא סבא, במילים שלך שביארת ענין המקדש וענין משה משיח בן המלך איך פועל למעלה בבחינת לב עליון של אדם קדמון, עד נמשך משם דיבורים לבן כנחלי אש. על ידי התורה הקדושה זוכים לארץ ישראל שהיא בחינת זכרון בחינת והארץ אזכור (כמובא כנ"ל בליקוטי הלכות) שהזכרון הוא בחינת שם שבתוכו מאיר זכרון המהות בחינת מה שמו ומה שם בנו כנ"ל. באלו המילים נודע מי אתה. אתה הוא אדם הראשון. שהרי אין מי ששייג המהות לפרשה כראוי לאחרים אלא בעל המהות בעצמו. והפסוק כנ"ל שהבאת מה שמו, נאמר עליך. מה שם בנו נאמר על רועה נאמן משה רבנו. מפני שהוא חדש כמה חידושים בתורה. שאלו החידושים הם ביאורים אשר באו מתוך תפילה בתחנונים ויתר התיקונים. חדוה מזומנת לגביך מאלו החידושים, כי עיקר השמחה בלב. כמו שנאמר נתת שמחה בליבי. שמחה דייקא בלב העליון שמשם נמשכו הביאורים ברחמים ותחנונים של משה שפעל השמחה בלב אביו, בעשיית נחת רוח. שהרי בן חכם ישמח אב. חכם משה בחכמת התורה שלא בזכות מעשיו אלא בכוח התפילה לכך ישמח אב בלב עליון שלו כי ממנו תולדת הביאור של הבן.

רעיא מהימנא, בפרשתא דא, תהו אדפר בנישו דילך לכהוא עלמא, דכתיב (במדבר כז) (עלה) (דף ר"פ ע"א) אל הר העברים הזה הר נבו וגו', וראית אותה ונאספת אל עמך וגו', באשר נאסף אהרן אחיך וגו'. ובהאי פרשתא, אית לך לאחדרא לעלמא ולתחיות, ולא עלא לארעא דישראל, ולא תהפרא בפרשתא דא בכלה דילך, דכתיב בה, (במדבר כח) הנני נותן לו את בריתי שלום. ובגין דא לא אמר לך קודשא בריך הוא הכא רד, אלא עלה. דמניה, אנת תהא עאל לארעא דישראל. – רועה נאמן, בפרשה זו פרשת פנחס, נזכר התכנסות והתאספות שלך לאותו עולם הבא הנסתר עד שגם התורה נעלם ביאורה, אך נרמז כזה גם ההתכנסות שלך, מה שכונסת כלל ישראל להתקהל אל הסלע לקבל ביאור מי התורה ומעות הכאה ותיקון ההכאה, שכתוב (דברים לב מט) עלה אל הר העברים הזה הר נבו אשר בארץ מואב אשר על פני ירחו וראה את הארץ כנען אשר אני נותן לבני ישראל לאחזה. (במדבר כז יג) וראית אותה ונאספת אל עמך גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך. דהיינו, עלה בעליה אחר עליה שאין לה ירידה כלל, אלא עד שתזכה כן להיות נוצח המלחמה להכנס לארץ ישראל, והוא על ידי הר העברים. לשון מעבר על עבר, על ידי תיקון ב' להקהיל העדה ולהכניע רעתם. בחינת מרישא האי לרישא אחרא. להוציאם מעבר על עבר מצד לצד. מצד הסמרא אחרא לצד הקדושה. והוא גם על ידי תיקון ד' שידבר לעיניהם בהתקשרותו אליהם בעת הדרוש. בחינת עלעין אתחפיין מהאי גיסא ומהאי גיסא, שהם מחפים אותו מכל צד. מכל עבר ועבר. והוא הר הזה. הנזכר ברור לעין כל בזכות הביאור הברור שנמשך מלב העליון. הר נבו, כמובא במדרש ספרי, שנקרא נבו על שם ג' הקבורים שם משה אהרן ומרים, שלא הייתה להם כל עברה הר שנמצא מעל

כל העברות, אלא הפוך, רבו זכויותיהם, רק שיש להשתמש עם הזכות להכניע הרע שברעים ולא בתפילה. וכן הר נ' בו (כמובא באר"י) שהוא שער הנון שהוא תורה העליונה הנמשכת מלב העליון, המשאירה מצד אחד בחירה אך מצד שני מבוארת היטב עד מהווייבים כביכול לבהור בטוב. כמובא בליקוטי הלכות ששייג אותה בשלמות משיח דא משה עד כל ישראל יקיימו יחדיו התורה. אשר בארץ מואב, היא יושבת על גבול הכניסה לארץ ישראל, שהם המונעים מלהכנס לארץ ישראל. כי הר נבו נמצא דייקא שם. כי משפט דקדושה של התורה נפל לבין הקליפות כי אין כוח בגלות להעניש את הרשעים אלא בדיניהם עד שיוצא המשפט מבין הקליפות. אשר על פני ירחו, כי קליפות מואב המונעים המה על פני וליד פנים וביאור של ירחו שהוא לשון ירח. כי שמה היה נראה הירח בראשונה לקדשו. שהיא המלכות בחינת הלכה ברורה למעשה. כי העיקר התגלות מלכות ה' היא דייקא בארץ ישראל. ועיקר גילוי רצון המלך הוא בהלכה הברורה שיודעים לקיים רצונו. כי כפי כוח הקדושה כן יכנעו הרשעים וכן תמשך תורה מבוארת ללא מחלוקת. ואז ברוב עם הדרת מלך הממליכים אותו יחדיו כפי רצונו הברור. כי עיקר ההלכה הברורה אמורה להיות בארץ ישראל בלשכת הגזית. אשר עד שם הגיע ריח ירחו, ריח שמן האפרסמון שגדל שם. כי עיקר מה שנהנת ממנו הנשמה הוא הריח. שזה הריח הנפלא מורה על השגת הנשמת משה בתורה על ידי התקשרותו לכל נשמות ישראל המעלים ריח טוב של קדושתם. עד שנמשכת התורה בלשכת הגזית להורות הלכה ברורה כפי צורך כל דור ודור וכל אחד ואחד לפי עיניו על ידי שיודעים מעם ושורש כל הלכה שעל ידי זה יודע לשנותה לפי העניין כפי הקבלה האמתית מסיני. וראה את ארץ כנען, כי על ידי התורה שנמשכת בכוח הר נבו וזכות משה שאין לו עברות כנ"ל אלא זכויות, על ידי זה דייקא יש כוח לראות איך להכניע הרע שברעים, וכן בתפילה לראות שפלותו להיות דייקא כנוע לפני ה' לבקש מתנת חיים עד שזוכים לארץ ישראל ארץ כנען, כי דייקא בכוח דעת התורה מביט לארץ בקדושה ויכול לקבל כוח הכניעה ותפילה בתחנונים מארץ ישראל, כי בה מתגלה מלכות ה' ולהיות כנוע אליו יתברך ולהמליכו כראוי. והגם שאין אתה משה נכנס לשם עתה, הסתלקותך תפעל התיקון עד שכל ישראל יזכו לנצח המלחמה ולבא להתקבץ כולם בה, וזאת אשר אמר הפסוק, אשר אני נותן לבני ישראל לאחזה. שגם עכשיו מיד אני נותן וכן בכל דור ודור נותן אותה לבני ישראל, שיש להם אחיזה בה אפילו מעט, עד שיוזכו לקבלה בשלמות. וראית אותה ונאספת אל עמך. שעל ידי ריאת ארץ ישראל מקום מלכות ה' כנ"ל תהיה נאסף בכניעה לעם להיות מחופה מהם לקבל הקדושה של התורה בהתקשרות נשמתם, ומה שלא זכית לעשות זאת יתוקן עתה על ידי ההתאספות לעולם הבא לנשמות שלא ירדו עדין מעולם או שהיו וחזרו. וכקדושתך הנאספת למעלה מרבה הקדושה גם כן ימשיכו התורה למטה בכל הדורות על להחזרת הביאור הברור כבראשונה בסניני. כאשר נאסף אהרן אחיך במיתת נשיקה, כי אני הוא המעלה אותך למעלה ברחמים ללא אחיות הרע של מלאך המוות וקטרונו, כי אסיפתך כאסיפת אהרן היא מיתה קדושה המרבה קדושה למעלה. ומרבה עליה אחר עליה בחינת הר ההר. מדרגה אחר מדרגה זוכים בארץ ישראל. ובפרשה זו ורמזים שגיליתי לך בהר העברים הר נבו וכו' כנ"ל בכוחה יש לך לחזור לעולם, כי מה שהיה הוא שיהיה (ר"ת משה) שאתה עתיד לחזור בגלגול ולהחיות שוב, ולתקן פגם הערב רב שקרכת בדחיקת השעה ללא תפילה והם שגרמו הטא העגל והחטא ההכאה (עיינן ליקוטי הלכות הנ"ל) אך לעתיד תקרב אותם כראוי על ידי המשכת ביאורי התורה, שיקרבו אותם לקדושה, בלי ערבוב רע בטוב, ברחמים ובאריכות אפיים ללא דחיקת השעה וזכות מעשיך. ועל ידי זה ולהכנס לארץ ישראל, שכן תזכה שיתקיים רצונך להכנס לארץ סוף סוף. ולהתחבר בפרשה זו וכוח התיקונים המופרשים ומבוארים לך, בכלה שלך היא התורה, כי אתה חתן תורה, והיא השכינה וכנסת ישראל כלתך, היא התגלות השגחתו יתברך על כלל ישראל בזכות כוח התורה המגלה מלכותו יתברך עלינו, כי על ידי שאנו ממליכים אותו באחדות נעשה יהוד חתן וכלה. וכל זה ככה פרשת פנחס, שכתוב בה הנני נותן לו את בריתי שלום. שהוא היסוד המחבר בין חתן וכלה, כי

עיקר הרע שברעים הוא ההפך מזה, והכנעת הרע שביצרא כישא הוא על ידי אדום בחינת חרב נוקמת נקם ברית, שהיא בחינת קנאתו של פנחס ברומח על זה בפגם כידוע, שעל ידי זה נתן לו משה כוח השלום כי הוא תיקון הדעת המחבר, שהוא המלאך משה, כי על ידי התורה שנמשכת בכוח תיקון הדעת והקדושה של הברית על ידי זה הביאורים מבטלים כל הקושיות והמהלוקות. והוא גם על ידי הצעקה המתקנת המוח. נמצא שפרשת הר העברים אשר בתוך פרשת פנחס ובחינתם כנ"ל על ידי זה יזכה לתקן פגם ההכאה ולהכנס לארץ ישראל ערב הגאולה. ולכן לא אמר לך הקב"ה כאן רה, בחינת לך רד כי שחת עמך המה הערב רב כנ"ל אלא עלה ותקן אותך ואותם. שממנו מכוח תיקון הברית והדעת וכו' תיקוני המשכת התורה בתחנונים שהצעקה של ישראל כמוצרים באה בהכנעה מתוך בקשת בתחנונים, וכן אתה תפעל למעלה וכן בחזרתך בגלגול וכן כל ישראל יזכו לצעוק ולעורר הרחמים ודייקא על ידי זה אתה תכנס לארץ ישראל.

וימה דאמר ביה, (דברים לד) ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה. וי לאיננו אטימיון לבא, סתימיון עיניו, דלא ידעי קבורה דילך, דהוית אנת בעי רחמי מקודשא בריה הוא, דלא ייעול לך ביהוה קבורה, דבה אנת מתקרי מת. הוה הוא דבתיב, (יהושע א) משה עבדי מת. ואיננו טפשא אמרין, וכי משה הוה מפקד ממייתה, לנפקא מהאי עלמא, לעלמא דאתי, בשאר בריון. ואיננו לא ידעין דקבורה דילך, ומותא דילך איך היא. מה שאמר בך, ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה. אוי לאותם אטומי לב, אשר לא יודעים לעורר לבם לרחמים לאהוב אותך ולרחם עליך, עד שיוכלו לעורר רחמי לב עליון בתפילתם שתזכה להיות בארץ ישראל כמותם, וסתומי עיניים, לראות בעיני השכל ביאור האמת מה רצונך האמתי שהוא רצון ה' יתברך לכתחילה, לנצח המלחמה ועוד שהעין רואה והלב חומד, שאם היו רואים מקומך הרחוק מרצונך אמתי להיות שם איתם, היה מתמלא לרובם רחמים עליך, ועיין במדרש רבה פרשת עקב ס' יא (ועיין מס' ח"א) שמדבר שם מוענין הכאת הצור וחטא העגל הקשורים זה בזה כמבואר בליקוטי הלכות הנ"ל), מה שאמר ר' תנחומא, שרימו להם משה באומרו להם שמע ישראל אתה עובר היום את הירדן, אתם עוברים אני איני עובר, שפתח להם פתח שיבקשו עליו רחמים ולא היו מבינים, ועיין פירוש המהרז"ו שם מדוע רימו ולא אמר בפרוש, כי המרמו לאוהבו אוהבו מכין הרמו, ואם אינו אוהבו גם מפורשות לא יבין לבו. והם כאמור כאן לא נתנו לבם לאהוב אותו כראוי ולהבין רמיוותך. שלא ידעו קבורה שלך, שלא העלו על דעתם ריחוק שלך וצער שלך, שהיית מבקש רחמים מהקב"ה ואתחנן תפילות, שלא יכנים אותך באותה קבורה שאינה בארץ ישראל אלא בחו"ל, שבה אתה נקרא מת. כי באמת גם בזה חשב בעיקר על עם ישראל ועל התורה ועל רצון ה' יתברך, שתהיה התורה מבוארת היטיב מפיו והוא דייקא בארץ ישראל ששם עולים מדרגה לדרגה להשיג חידושי התורה יותר ויותר (כמו שרכנו העיד על עצמו שהתורות שגילה אחרי היותו בארץ ישראל הם ענין אחר לגמרי). אך על ידי ההסתלקות וקבורה בחו"ל נחשב כמת שאין יכול לדבר עמו כראוי לגלות לנו ביאורי אמת בתורה. זהו שכתוב משה עבדי מת. מת מסטרא דילך, שהרי הצדיקים במיתתם קרואים חיים, אלא שכלפינו נחשב מת ונעלם וכן נעלם ביאור התורה שהיא בחינת נשמת וגוף משה. ואותם טיפשים אך חכמים בעיניהם ולכן אומרים, וכי היה משה מפקד ממייתה, שהרי מרוב קדושתו יוכל לעמוד מול בית פעור ולהיות חי אחרי מיתתו הגשמית ללא כל הזק וצער, ועוד וכי מפקד הוא ממלאך המוות, הרי ודאי מרוב קדושתו מת מיתת נשיקה ונאסף אל עמיו כאהרן, ולכן לא מפקד לצאת מהעולם הזה לעולם הבא, והם לא יודעים שקבורתך ומיתתך איך היא. שבכל רגע ורגע אומר אתה איך נעשה כדבר הזה וצערך רב מנשוא. ולא יודעים איך אתה סובל ומחולל מפשענו בכל רגע ממש. כי איך הוא מלשון איכה, שאתה נעלם מהם מפני לבם האטום. ולכן גם נעלמת התורה מהם.

דחכי אוקמוה מארי מתניתין, דמתני חוצה לארץ אינם חיים. לא אמרי דאינם עתידים להחיות, דאלמלי בך הוה כפרין בתחית

המתים. אלא הכא רזא רברבא, קבורה דיליה בצולמא דלאו הגונה ליה, דאיחי (תהלים מב) ארץ ציה ועוף פלי מים, ולית מים אלא תורה, ובה (ישעיה נב) לא תאר לו ולא הדר. ומאן דחזי ליה ביהוה צולמא, ונראהו ולא מראה ונחמדהו. ובגין דא, נבואת ישעיה (ישעיה נב) הנה ישפיל עבדי, קא רמזו עליה. שכן העמידו בעלי המשנה, שמתני חוץ לארץ אינם חיים. ויש לדייק בלשונם כי לא אמרו שאינם עתידים להחיות אלא שאינם חיים עתה, שאלמלא שנדייק כך שזו היא כוונתם, שאינם חיים עתה כביכול, אך כן לעתיד יקומו בתחייה, הרי היו כופרים בתחית המתים. אלא כאן סוד גדול. בכונת חכמי המשנה שכל מתי חו"ל נחשבים שאינם חיים, וסוד זה נוגע גם לגבי משה רבנו, כי על אף קדושתו הנוראה שהיה מקום לחשוב שלא תזיק לו קבורת חו"ל בכל זאת נחשב בפגם בכחינת מיתתו בשבילו. ואדרבא דייקא מפני כבוד קדושתו קבורתו בצלם שאינו הגון לו, שהיא ארץ ציה ועוף בלי מים, ואין מים אלא תורה, כי במקום קבורתו בחו"ל הרי ניכר שאין נוצח המלחמה, ואין יכול להשיג תורת ארץ ישראל אשר אורה מחכים, והוא במקום מדבר ציה ישב וקר וצונן, הפך דיבור כאש שממנו נמשכים דברי התורה המשולים למים, ובה בארץ ציה לא תאר לו ולא הדר, שהוא יופי והדרת הפנים קרון אור הפנים של משה, בחינת י"ג תיקוני הזקן בחינת זה קנה חכמה, שהוא בחינת ביאורי התורה ב"ג מידות שהתורה נדרשת ומתבארת בהם, שעל ידי זה בטלה כל מהלוקת. כי עתה אין נמשכת התורה כראוי מנשמת משה הקבור בחו"ל ולכן אין לו כביכול תואר נאה והדרת פנים, ואין התורה סדורה לנו כראוי בהדר כדי להבינה כראוי. ומי שרואה אותו באותו צלם שאינו הגון לו, רואה אותו כנאמר בפסוק. ונראהו ולא מראה ונחמדהו, כי אין הוא נחמד למראה שם עד גם התורה אין נחמדת כראוי לה ברצון אמתי לדורשה ולגלות תואר יופי חן וסודות שלה עד ביטול הקושיות, ולכן נבואת ישעיה מדברת על נחמת התיקון של פגם התואר ושכל הפנים והדרתו באמרו הנה ישפיל עבדי, הנה גלוי לכל, ישכיל שוב ויחכים כראוי ויאירו פניו בגילוי הבנת וביאור התורה לישראל, עת יזכה כן להכנס לארץ הקודש, והוא על ידי הפסוק המקדים שנאמר בו, כי לא בחיפזון תצאו, שיצאו מהגלות ויכנסו לארץ ישראל על ידי בחינת כי לא בחיפזון, שהוא בחינת דחיקת השעה בכח זכות המעשים, אלא בתפילה בתחנונים, נמצא זה הפסוק הנה ישכיל עבדי, רומז עליו על משה עבד נאמן לה'.

ובגין דהוה קבורה, הוה בעי רחמי דלא ימות תמן בהוצה לארץ, לפום דהוה בארץ ציה רעב ועוף וצמא בלי מים, דאיחי אורייתא. ובגין דא אתמר עליה, עלה אל הר העברים הזה. משפלותא דיליה, אחזי ליה מעלתיה, אף על גב דאנת קבור פאתר דלאו הגון לך, ערום בלא לבושיך דילך, דאיננו עור ובשר (תלבישני), נע נד מאתר דילך, ומפלטל וגלי. הא פנחס דעבדת טיבו עמיה, דאתמר עלה, הנני נותן לו את בריתי שלום, הא איהו יעביר טיבו עמיה, וביה תסתלק בפרשתא דיליה. דבה פלה דילך, תמן תתייחד עמיה, כחתן עם פלתייה. ומפני אותה קבורה נסתרת, אשר ידע כי באה מפני הכאת הצור ולב עליון בדחיקת השעה, שעל ידי זה אין יכולים להמשיך התורה שעל ידה זוכים לארץ ישראל, לכן בשביל התיקון מידה כנגד מידה דייקא היה מבקש רחמים ומתנת חיים שלא ימות שם בחוץ לארץ, לפי שהיה בארץ ציה רעב ועוף וצמא בלי מים, שהיא התורה, מפני חטא ההכאה כנ"ל שאז אין נמשכים ביאורים מלב העליון. ומפני כך שהשתדל לתקן הפגם על ידי התפילה ברחמים לכן נאמר עליו, עלה דייקא אל הר העברים הזה כנ"ל בביטול רע שברעים והתאספות ישראל אליך במשך הדורות כנ"ל. שאמר לו ה' למשה לעלות משפלות שלו, דהיינו בכוח השפלות וענוה שלו, שאין משתמש בזכותו בעת התפילה, הראה לו בעליה להר העברים את מעלתו, כי דייקא בכוח ראיית ארץ ישראל מהר העברים, בידעו כי א"י הכניסה אליה היא התכלית והניצחון, לגלות שם התורה, כי מציון תצא תורה, והוא דייקא על ידי הר העברים, שהם התיקונים של הכנעת הרעים וקיבוץ הנשמות בשעת התפילה בתחנונים כנ"ל דייקא בכוח זה, אף על גב שאתה קבור במקום שלא הגון לך, ערום בלי לבושים שלך, שאין לסוד נשמתך, שהיא הכנתה בשורש התורה, אין לה לבושים שעל ידם יושג לרבים ביאור מודך, שהם עור ובשר של

תורה שהם לבוש לנשמה, כי גם אין בשר ועור הלכה ברורה במקום אחד, והנך נא ונד ממקומך האמתי הראוי לך שהוא ארץ ישראל ומטולטל וגולה אתה, הרי פנחס שעשית עמו טוב, ואין טוב אלא ברית שלום, שנאמר במשה ותרא אותו כי טוב, שנולד מהול, ופנחס נזכר בהלכה וגילה מחדש תורה שנעלמה ממך, וקנא לברית בחרב נוקמת נקם ברית, שעליך נאמר שברכתו באמרוך הנני נתן לו את בריתי שלום, לכן מידה כנגד מידה הרי הוא יעשה עמך טובה בחינת טוב בחינת ברית ויחוד קדוש, ובו תסתלק ותעלה בפרשה שלו וביאור שלו. שבה בפרשתו של פנחס הכלה שלך שהיא התורה, כי הוא הכניע הרע שברעים, כזכי וזמרי, בכוח רומח ורמח מצוות עשה לו, שם בכוח בריתו שנתת לו שהיא הזכות להכניע הרע שעיקרו יצרא בישא דעריות, דייקא על ידי זה תתיחד עמה עם התורה כהתן עם כלתו. כי תשיג התורה כראוי והגון לך. ותוציא ממנה פירות ותולדות הביאור הפירוש. ויש לרמוז בשמו של פנחס, כי פ"ן שהוא גילוי פני התורה לבארה, הוא על ידי ח"ם שהוא רחמים של לב העליון על ידי תפילה ברחמים בחינת רומח ורחמים של פנחס, וכן ח"ם גימטריה חיים לרמוז שממנו ימשך למשה חיים דהיינו קבורת ארץ בה יקרא חי עד יקום בתחיה ותורתו תקום בתחיה.

דָּהָא אֲנִי (תועלת גדול לישראל בקבורתך), אִי לֹא הָיִית קָבוּר לְבַר מֵאַרְעָא קְדִישָׁא, לְבַר מִפְּלֵה דִילָךְ, לֹא הָוּוּ יִשְׂרָאֵל נִפְקִין מִגְּלוּתָא. וּבְגִינָךְ אֲתָמֵר, (ישעיה נג) הָוּא מִחֻלָּל מִפְּשָׁעֵינוּ. אֲתַעֲבִידת חוֹל בְּגִין חוֹבָה וְפִשַׁע דְּיִשְׂרָאֵל בְּקַבְרָה דִילָךְ, דְּאֲתָמֵר בָּךְ (דברים לד) וְיִקְבְּרוּ אוֹתוֹ בְּגֵיא. וּמַח בְּתִיב בְּקַבְרָה דִילָךְ. (ישעיה מ) כֹּל גֵיא יִנְשָׂא, כֹּל שְׂפַל וְנִמְנָה וְיִנְשָׂא בְּגִינָךְ, דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּאִינוּן שְׂפִלִים מִכָּל אוֹמָה וְלִישׁוֹן. וְכֹל הֵר וְנִבְעָה יִשְׁפְּלוּ, דְּאִינוּן רִשְׁעִינָא, וְנָפְסֵי הָרוּחַ. מדוע בזכות העליה להר העברים ותיקונו ובזכות פנחס ותיקונו יהיה תועלת בדיעבד בקבורת בחו"ל, שהרי אתה, אם לא היית קבור מחוץ לארץ הקדושה, מחוץ מכלה שלך שהיא התורה של ארץ ישראל, שמפני ריחוק שלך דייקא ממנה עתה, נעשה הכיסופים לדרוש התורה כראוי, לא היו ישראל יוצאים מן הגלות. כי מפני שהיה גלוי וידוע מלפני הקב"ה שעתיד בית המקדש להחרב ולגלות מארצם, נסתר קברו בחו"ל דייקא כדי שיתגברו דייקא לעוררו שוב לתפילה ברחמים שיתבטל גורת החורבן והגלות, ועל ידי התפילה ברחמים יקום בתחיה ויזכה עם כל ישראל להקבץ לא"י. ועל ידי התקשרותם אליך בגלות מהזקים מעמד בגלות עד שתמשך התורה של א"י. ובגללך נאמר והוא מחלל מפשעינו. נעשית חל בחו"ל משום חטא ופשע של ישראל בחטא העגל והטא המרגלים וגם בחטאים העתידיים שנגמרו להם הגלות, בקבורה שלך בצלם שאינו הגון ובצער שלך נתכפר להם, שנאמר ויקבור אותו בגי, שהוא ירידה בשבילך. ומה כתוב בקבורתך. וכל גיא ינשא. כל שפל ונמוך שיוזכה ללמוד ממך להתפלל בשפלות ברחמים ותחנונים, דייקא על ידי זה ינשא בהבנת התורה בגללך שירחם עליך היכן אתה מונח רחוק ממקומך האמתי ויתפלל עליך ויעורר גם אותך לתפילה על הגאולה, שהם ישראל אשר בגיא, שהם שפלים מכל אומה ולישון. וילמדו ממך בגלות לעורר הרחמים ולא יתלו בזכותם. ואז דייקא תמשך התורה הקדושה כראוי ובכה המלאכים יכנעו הרשעים מוצאי דיבת הארץ וכל הר ונבעה ישפלו שהם הרשעים וגסי הרוח מוצאי הדיבת.

וְהָאִי אִיהוּ, (ישעיה נג) וּבְחִבּוּרְתוֹ נִרְפָּא לְנוּ, (בהבורא) בְּחִבּוּרָה דְּאֲתַחֲבַר עֲמָנָא בְּגִלוּתָא, נִרְפָּא לְנוּ. דְּאֲנִי הוּא בְּשִׁמְשָׁא דְנְחִיר, דְּאִי עַל גַּב דְּאֲתַכְנַשׁ פְּלִילִיָּא, נְחִיר הוּא בְּסִיחָרָא, וּבְכָל בְּכִיָּא וּמְזִלִי. חֲבִי אֲנִי נְחִיר, כֹּכַל מֵאֲרֵי הַלְכוּת וְקַבְלוּת. וְלָךְ אֲשַׁתְּקִין בְּגִינִי, כְּמִבּוּעָא דְּאִשְׁמִי לְאִילָנִין תַּחַת שְׁרָשִׁיחוֹן בְּגִינִי, עַד דְּאֲתַכְנַע מִימִי בְּאֲתַגְלִילִיא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי ח) יִפְרֹצוּ מַעֲיִנוֹתֶיךָ הַרְעָה. וְהוּוּ המִשְׁךְ הַבִּיאור עַל מִשָּׁה רַבְּנוּ בְּהַמִּשְׁךְ הַפְּסוּקִים, וּבְחִבּוּרְתוֹ נִרְפָּא לְנוּ, אֲמַנְס פִּשְׁט הַמִּילָה חֲבוּרָה הִינֵה מַכָּה, שְׁהִיא חֲכָאָה שְׁקִיבֵל הַלְוִית גוּלָה כְּנֶגֶד חֲכָאָה שֶׁל הַסֹּלַע בְּדַחִיקַת הַשְּׁעָה וְכוּחַ הַזְכוּת, אֲךְ כֵּן דִּרְשׁ רַשְׁבִּי בְּנוֹסָף שְׁבוּאָת הַמִּילָה גַם נִרְמֹזֶת הַרְפוּאָה כִּי חֲבוּרָה הִיא בְּרָאשׁ וּבְרָאשׁוֹנָה מִלְשׁוֹן חִיבוּר, כִּי בְּחִבּוּר שִׁיתַּחֲבַר עֲמָנוּ בְּגוּלוֹת, בְּהַתְקַשְׁרוֹתוֹ אֵלֵינוּ בְּשַׁעַת תְּפִילַתוֹ לְמַעְלָה, עַד שִׁישׁ לְכֹל אֶחָד מֵאֲתַנוּ

חלק בדרוש, וככוח קדושת מצוות שלנו כמשך הגלות שעל ידי זה יש כוח לאדם לענוש בחרבא וקטלא גסי הרוח הרשעים מוצאי דיבת הארץ, על ידי זה, יתמשך מלב העליון רחמים להמשיך לנו זה הדרוש שיוזכה את כולנו להתרפא מחולאי הגלות ונרפא לנו, ונזכה ביחד עם שילה דא משה להתקבץ לארץ ישראל יחדיו בגאולה השלמה במהרה בימינו אמן. אתה הוא כשמש מאירה תמיד במלא עוצמתה, שאף על פי שמתכנס בלילה בצד הכדור, ככל זאת מאיר הוא ללבנה ולכל הכוכבים והמזלות והמה מאירים באור מצומצם לארץ. כי גם בגלות המשולה לחושך ישראל המשולים ללבנה וכוכבים מקבלים אור התורה ממך. עד שיהיה לעתיד בגאולה אור הלכנה כאור החמה. כך אתה מאיר בכל בעלי הלכות וקבלות. שמלביש בהם אור פנימיות התורה עד להלכה למעשה. לכן אלו המים של התורה שבגלות אשר אור האמת בהם, לך ובזכותך נשקים לנו בנסתר, עד שנדע לדרוש סודם ולגלותם, כמו מבויע שמשקה את האילנות תחת שרשיהם בנסתר עד שהתבקעו מימיו העמוקים בגלוי מעל פני האדמה. זהו שכתוב יפוצו לכלל ישראל מעיינותיך הנסתרים הוצה בגלוי, מעיינותיך הנסתרים דייקא כשהם בחוץ בזמן שאתה בחוץ לארץ, עד שדייקא בזכותם נכנס כולנו לארץ ושמה יתגלו בשלמות.

דְּאֲנִי הוּא אוֹף חֲבִי, בְּשִׁמְשָׁא דְאִזִּיל בִּימֵי חַחֲרָף תַּחַת מִבּוּעִין, וְכֹד מְטִי פִרְקָנָא, תַּחַת בְּשִׁמְשָׁא דְאִזִּיל בְּקִיץ לְעִילָא מִמִּבּוּעִין, וְיַחַד צוֹנְנִין בְּרַחֲמֵי. דְכֹד אֲנִי תַּחַתִּיחוּ, אִינוּן חֲמִין בְּדִינָא. אֲתָא רַעִיא מְחִימָנָא, וּבְרִיָּה לְבוּצִינָא קְדִישָׁא, וְאָמַר וְדָאִי אֲנִי הוּא דְנְחִיר לִי, בְּזִמְנָא דְאֲתָמֵר עָלִי, (בראשית כח) כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ, כָּבֵה הַשֶּׁמֶשׁ, דְּאֲחִישִׁיךְ נְחִירִיָּה. וְהָא רַעִיא, דִּידוּדִי וְנְחִיר שְׁמִיָּה עָלָךְ. – שֶׁאֲתָה הוּא (הוא לשון נסתר) בְּנִסְתָרוֹת שְׁלֹךְ בְּגוּלוֹת עֵתָה כְּאוּפֵן זְמַנִּי בְּלַבָּד גַּם כְּךָ, כְּשִׁמְשׁ שְׁהוֹלַכְת בִּימֵי חַחֲרָף תַּחַת הַמַּעֲיִנוֹת, לְחַמְסֵי חֲמִים מַעֲטָ, אֲמַנְס לֹא כְּגַחְלֵי אִשׁ עִדִין, וְכִאֲשֶׁר תִּבּוּא הַגְּאוּלָּה, וְאֲתָה וְיִשְׂרָאֵל לֹא תַחֲיוּ יוֹתֵר בְּגוּלוֹת אֲלֵא מְכּוּנְסִים לְאֲרִץ, אוֹ תַחֲיָה כְּשִׁמְשׁ שְׁהוֹלַכְת בְּקִיץ לְמַעְלָה מִן הַמַּעֲיִנוֹת, וְהֵם יַחֲיוּ צוֹנְנִים בְּרַחֲמֵי. כִּי כִשָּׁר מֵאֲחֵר וּדְבִרְךָ בְּזִמְן חֲכָאָה לֹא הִיוּ כְּגַחְלֵי אִשׁ לְעוֹרֵר רַחֲמִים וְשַׁעַל יְדֵי זֶה נִצְתַנְנַת, וְעַל יְדֵי זֶה נִסְתַּלַּקְת וְכֵן הַתּוֹרָה נְעֻלְמָה בְּגוּלוֹת אִיתְךָ כְּבַחֲיַנְת מִיָּתָה וְצִלְם שְׁאִינוּ הַגּוֹן לְךָ כְּנִל, עַל יְדֵי זֶה הִיָּה דִין וְהַסְתָּרָה מִתּוֹךְ הַתּוֹרָה מִפְּנֵי הַקּוֹשִׁיוֹת וְהַמַּחְלֻקוֹת, אֲךְ לְעֵתִיד בְּתַחֲיִיתְךָ וְכַסְתְּךָ לְאֲרִץ אוֹי דִּיבוּרְךָ הִיָּה שׁוּב כְּגַחְלֵי אִשׁ עַל יְדֵי תְּפִילָה בְּרַחֲמִים אוֹ הִיוּ דְבָרִים מִימֵי הַתּוֹרָה וּמַעֲיִנוֹת הַנוֹבְעִים צוֹנְנִים בְּמִידָה טוֹבָה שֶׁל רַחֲמִים וְלֹא צוֹנְנִים בְּדִין, כִּי צַנִּינוֹת בְּדִין הִיא הַסְתָּרָה שֶׁל קוֹשִׁיוֹת. וְצַנִּינוֹת שֶׁל רַחֲמִים פִּירוּשָׁה שְׁהֵאֲרָה שֶׁל הָאוֹר הַגְּדוּל שֶׁל הַתּוֹרָה הִיָּה מְצוּנָן מַעֲטָ שְׁבִשְׁבִיל שְׁלֹא הִיָּה רִיבּוֹי אוֹר, אֲךְ מִים חֲיִים יִמְשְׁכוּ לְכֹל. שְׁכִשְׁאֲתָה תַּחֲתֵיהֶם שֶׁל הַמַּעֲיִנוֹת, וְאֲתָה עִדִין קָבוּר בְּחוּ"ל וְאִין תִּיקוֹן שֶׁל תְּפִילָה שֶׁל רַחֲמִים בְּהַתְקַשְׁרוֹת לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא מִתְּגַלָּה דִּיבוּרֵי גַחְלֵי הָאִשׁ אוֹ הַחֹם עוֹבֵר לְצַד הַדִּין, וְהֵם חֲמִים בְּדִין. שְׁאִין יוֹדְעִים בְּאֲמַת הַסּוּד הַמִּתְּגַלָּה מִן הַמַּעֲיִנוֹת וְאוֹ נִשְׁאֲרַת הַסְתָּרָה וְנַעֲשֶׂה דִין. כִּי לֹא מְבוּאֵר הַסּוּד כְּרָאוּי כְּאוּפֵן שְׁנוּכֵל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ הַעֲצָה לְצֵאת מִן הַגְּלוּת. בָּא רִיעָה הַנֶּאֱמָן מִשָּׁה רַבְּנוּ, הַרְוַעָה אֵת יִשְׂרָאֵל גַּם בְּגוּלוֹת לְהַחְזִירָם בְּגָאוּלָה לְאֲרִץ יִשְׂרָאֵל לְנַצַּח הַמְּלַחְמָה, וּבְרַךְ אֵת הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה רַשְׁבִּי הַמֵּאִיר בְּקְדוּשְׁתוֹ אוֹר סוּד הַתּוֹרָה לְהַבִּיא הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים, וְאָמַר לוֹ וְדָאִי אֲתָה הוּא שְׁמֵאִיר לִי בְּזִמְן שְׁנֵאֲמַר עָלִי כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ, דְּהִינּוּ כְּמַה הַשֶּׁמֶשׁ, שְׁהַחֲשִׁיךְ אֵת אוֹרִי, כִּי בְּזִמְן שְׁקִיעַת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגוּלוֹת, שְׁהוּא גַם בִּיטוּי לְמִיתָה הַצְּדִיק, בְּקַבְרָתוֹ בְּצִלְם שְׁאִינוּ הַגּוֹן לוֹ עַד שְׁנַחֲשֵׁב כְּמַת, מִסְטָרָא דִילָךְ, אֲתָה הוּא שְׁמֵאִיר אוֹתִי לְחַם, אֲתָה אֵת אוֹר שְׁלִי לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁאֲתָה מְגַלָּה הַסּוּד שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁלִי אֲפִילוּ בְּגוּלוֹת לְעוֹרֵר יִשְׂרָאֵל לְדְרוֹשׁ סוּד הַתּוֹרָה בְּשִׁלְמוֹת בְּבַחֲיַנְת מִי מַעֲיִן שֶׁל רַחֲמִים כִּי בְּזְכוּת אוֹ הוֹזֵר עַל יְדֵי מ' תִּיקוֹנִים הַנִּל יִצְאוּ מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים אֲמֵן. יְהִי רִצּוֹן ה' יֵאִיר שְׁמוֹ עָלֶיךָ. כִּי אוֹר שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא שׁוֹרֵשׁ הַתּוֹרָה, אוֹר חֲדָשׁ עַל צִיּוֹן תֵּאִיר וְנִזְכָּה כּוֹלְנוּ יַחַד בְּמַהֲרָה לְאוּרוֹ אֲמֵן.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקוטי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתו לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש ונשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דיון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקין ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

- א. מי שרוצה להמשיך באורי התורה, צריך מתחלה להמשיך לעצמו דבורים חמים בגחלי אש, וצריך לשפך שיחו בתפלה לפני השם ותברך, ועלידי תפלתו נכמרו רחמי השם ותברך עליו, ונסתח לב העליון ומשפיע דבורים חמים, ועלידי הדבור ממשו באורי התורה גם בן משום:
- ב. כשמתפלל קדם הריש, צריך להתפלל בתחנונים ויבקש מאת הקדוש ברוך הוא מתנת חנם, ולא יתלה בזכות עצמו, רק יעמוד לפני השם ותברך גדל וכרש וידבר בתחנונים. גם צריך למשך את עצמו עם נשמת השומעים, ואזי תפלתו תפלת רבים שאינה נמאסת ונתקבלת בודאי, ואזי יש לכל אחר מהנמצאים שם חלק בהתורה וכו'.
- ג. על ידי התהברות של כלל ישראל למשה רבינו על אף קבורתו בחייל בצלם שאינו הגון לו, לבקשו שיתפלל עלינו לבטל גזרת הגלות וכן להתפלל גם אני בתחנונים לעורר רחמי שמים שימשיכו באורי התורה האמתיים במתנת חנם ויתבטלו כל המחלוקות, ולהתפלל עליו שעל ידי המשכת באורים ונבא למבקשו להכניס לארץ ישראל, על ידי זה ה' ותברך ורחם עלינו ונזכה בכם עם משה רבינו להתקבץ לארץ ישראל ולהנאל גאלה שלמה.

תפילה על פי הלימוד

מלכא לארץ ישראל, באפן שנופה לשבר ולבטל כל המונעים והמעכבים, ונזכה לבא לשלום לארץ ישראל היש קל מהרה:

ותשפיע עלינו ברחמי הרבים, ותפתח את לבנו שנוכל להתפלל לפניך ה' אלקינו בכל לב ונפש, ונזכה לשפך את לבנו פנים נזכה פני ה', ששפך שיחנו ותפלתנו לפניך תמיד באמת, ברחמים ותחנונים, עד שנעורר רחמי עלינו ויחמו ויכמרו רחמי לך עלינו, עד אשר נזכה שתשפיע עלינו מלב העליון דבורים חמים בגחלי אש, כמו שכתוב, הם לפי בקרבי בהגיגי תכער אש דפרתי בלשוני. ונזכה לדבר תמיד דבורים קדושים פחמימות ובהתלהבות גדול דקדושה, וכל דברינו יהיו בגחלי אש, ועלידיה נזכה להמשיך באורי התורה מלב העליון. ויתנפנו לחדש בתורה תמיד חדושי דאורייתא חדושי אמתיים דקדושה, חדושי שיהיו לך לנחת ולרצון לפני כסא כבודך, חדושי שתתפאר בהם בכל העולמות:

ימינו לשכת עליהאדמה אשר נתן לנו ה'. רבונו של עולם, רחם עלינו ברחמי הרבים, ותעורר את לבנו ואת לבב ורענו ולבב כל עמך בית ישראל, שיהיו לנו כסופין ונגעושים גדולים והשתוקקות נמרץ לארץ ישראל. ונכסף ונשתוקק תמיד באמת לבא לארץ ישראל, עד אשר תנכנו ברחמיך לבא לארץ הקדושה במהרה, למען נזכה עלידי זה להתעורר באמת לעבודתך וליראתך. חום וחמל נא עלינו מלא רחמים, שלא נבלה ימינו חם ושלום בחוץ לארץ. פי אתה ידעת את כל תלאותינו וחלישותנו בעת הזאת, ואין אנו יכולים לשבר רבוי הפניעות העצומות המונעים מארץ ישראל, אלפי אלפים ורבבות מניעות ועבובים אשר קצרה דינו לשברם, פי אם בכחך הגדול ובחסדיך העצומים, ואין לנו על מי להשען פי אם עליך אבינו שבשמים, חמל על עמך ישראל. ומהר להביאנו לארץ ישראל היש קל מהרה, ותתן לנו פח ברחמיך הרבים לנצח את המלחמה, לשבר ולגרש ולבטל את כל מוציאי דבת הארץ רעה, אשר מהם נמשכים כל מיני מניעות ובלבולים

"מן המצר קראתי י-ה ענני במרחב י-ה, מקצה הארץ אליך אקרא בעטף לפי בצור ירום מפני תנחני". חום וחמל עלי, ועוררו רחמיך וחסדיך הגדולים עלי, ועורני וזכני לילך ולבוא מהרה לארץ הקדושה, אשר היא מקור קדשתנו, באשר אתה ידעת ה' אלקינו, שכל קדשתנו וטהרתנו וכל יהדותנו תלוי בארץ ישראל, ואי אפשר להיות איש ישראלי באמת וליך ולעלות מדרגא לדרגא, פי אם עלידי שזכין לבא לארץ ישראל מקום קדשתנו, הארץ אשר בה מפל הארצות, ונתת אותה לעמך ישראל הנבחר מפל העמים לנחלה, ארץ אשר אתה דורש אותה תמיד, כמה שכתוב, ארץ אשר ה' אלקיך דרש אותה תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה. ואתה ידעת עצם רבוי המניעות והערבובים והבלבולים המונעים אותנו מזה, אשר עלי דם אין אנו יכולים לילך ולבא לארץ ישראל, וכבר פלינו ימינו ושנותינו בחוץ לארץ, ואנו מגרשים מארץ החיים, מארץ הקדושה, מהסתפת בגחלת ה', אשר היא חינו וארץ

לעילוי נשמת
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מרזו תמו בת דוד והיובא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הקדוש אלישע יהונתן בן חגי ה' יקום דמו
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הקדוש אליהו יעקב בן אבידע ה' יקום דמו.
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.